

A
— 6247

Las

Kohfa Krusts.

Taufs stahsts,

wisseem behdu - zeefdameem un noßkummuscheem
par svehtigu eepreezinashnu, latweeschu wal-
lodā pahrtulkohts

zaur

M. Jannowitz,

Kurmenes un Muhrumuischas draudses skohmeisteri.

1862.

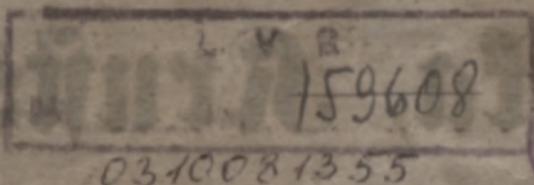
Berlinschitz

Zelgawā, 1854.

Drukkis peh J. H. Hoffmann un A. Johannsohn.

8-32=10

1933

LA 3746

Vriih v-driileht

ar to sinne, ta no sehləd grahmatinað, sad ta buhə isdrillesta, til gabbolu us
Mihgas grahmatu-pahiluhtoßchanas komiteeti buhə atstelleht, zif pehj tiku-
meem valjaga.

Mihga, ñia Merz mehn, deend 1854tä gabbā.

Dr. C. E. Napieršky,
vriilejamu grahmatu pahiluhtotaja.

Mon minur pioniu ñu
bastan Muttaw Löwinski. An
Pfütz + 1824 78. znu ssium
Ondurku. H. H.

Das Rohfa Frusts.

Pirma nodata.

W i s : b a f n i ; a.

Kahda gaspascha, no Linden wahrdā, weena baggata,
augstas muischneeku fahrtas atraitne, dsihwoja us semmehm,
samā jaukā pilli, itt meerigi un küssi, un titke, deht win-
nas augstas sapraschanas, nabbagu apgahdaschanas, no wis-
seem winnas appakschneekem un apkahrtejem laimineem
tohti zeenita un mihtota.

Weenreis gaddijahs, ka tai deht kahdahm leelahm is-
darrischanahm, us to, tahs semmes wirs pilsehtu wajabseja
dohtees, kurrā ta — kahdas pahri neddelas sawas darr-
schanas itt ruhpigi steigdama, pawaddija. To deenu preeksh
winnas atpakkat braukschanu us mahjahm, gribbeja ta prett
wakkaru, wehl reis to jauku pilsehtu, no ahrpusses apluh-
koht un klaja dohtees. Ta deena bij svehtdeena — un
pehz ilqa leetus-laika, weena itt jauka pawassaras deenina.
Lee pilsehta eedsihwotaji steidsehs — jauki svehtdeenas
drehbes, ka gohdam peeklahjahs, isgehrbusthees, zaur pilsehta
wahreem us fallumu tikt, gribbedami tur — preezigā gar-
rā, to jauku wakkaru pawaddiht. Ta gaspascha no Binden,
bij orri sawu zellu us pilsehta wahreem usnehmusi, un
gribbeja tikkai wehl, tur pilsehta swescha buhdama, kahbu
labbu vraudseni, ar. ko ta bij eepasfinnusees, waddona dehl

lihdsnemt. Us weenreis nahze tai prahktā: to pilts-basnizu, kurrāi ta patlabban garam gahje, wehlreis apmekleht; dohmadama: ka schinni laikā winna jo labbak warreschoht to brihnumu, wezzas buhweschanas, un muhrneeku skunstes apskattiht — neweenam deerabihjigam peeluhdsejam, par mulsinaschanas skabargu buhdama; arri sawā apluhkofchanā ne warreschoht no zitteem trauzeta tapt.

Ar svehtu deerabihjaschanu gahje winna pa teem preekschaas-wahrteem, eeksch to augsti zeenijama Deewanamu. Zahs augstaas, itt brihnigi un kohschi sawilktas welwes, tahs garris rindes jauku muhretu, ar skaistahm bildehm puschkotu stabbu, tas augst-altaris, deerabihjigs usskattams, ta krehsla un klussums, tanni Deewa-gohdam svehtitā weetā — un ta Deewa-namma pilnibas augstiba, pildija to ar svehtu apbrihnoschanu, un kustinaja winnas sirdi us nomannischana un peeluhgshanu ta muhschiga debbesfehwa — kurre ta zerrēja, itt turwu klahf essosch. Winna nomettahs tuhdal pirmā krehsla us zelleem un parallelke tur kahdu brihtinu, eeksch sewis nogrimmuſi — Deewu no wissas sirds garrā un pateesibā peeluhgdama.

Pazehlusees gahje winna pa to basnizas widdus-gangi itt lehni tahtak, stahweja par brihtinu atkal klusso un fazjija pehdigi patte pee sewis: „Kas par peeminnu, tahs d'sillas mihlestibas, deerabihjaschanas un peeluhgshanäs, kurre tee wezzi pasaules eedsihwotaji prett Deewu turreja, irr schis! Winna nams! — Zik warrenai un spehzigai waijag' tai apnemshana buht, zik d'silli eeksch to zilweku sirdim gruntetai, ka tee tilk leelu jaukumu warreja sahkt, un laimigi pabeigt, Deewa gohdu mairodami schē wirs semmes! Zik zilwekeem waijadseja schē saweenotees, zik puhleschanas, zik isdohschanas, zik ruhypes un gahdaschanas wissadā wihsé — no teem tilke pagehretas, kamehr — ka pasaules-stahsti sakka: tilkai pebz simts gadbu strahdaschanas, schi basniza pehdigi gattawa tilke, kurrā tee zilweki, ta sadraudsata raddiba, scheit sawu radditaju peeluhgt warreja!”

Zad apluhkoja winna tahs weentulligas, wehrā nemmamas leetas, apmekleja tohs sahnu altarus, un tohs kambarus, kurrōs ihpaschi altari uszelti bij, un apskattiija tahs

wezzas, no itt teizameein skunstes-mahldereem mahletas bildes, kurras pilnigi, itt ka dsihwes isskattijahs — us furrahm ta svehta jumprawa un tas winnu sveizinadams engels Gabriels; ta Kunga Jesus Kristus peedsimschana, Winna dsihwoschana un mitschana, Winna augscham-zelschana un us debbesim usbraukschana; tee augusti ta Kunga apustuli un kristigi mahzitaji, un dauds deewabihjigas gaspenschas un jumprawas, ar tahm wissmalkakahm pehrwehm — tahs azzim ihsti ka dsihwas, winnai preekschä stahwedamas rahdijahs. Tee leeli un ißkatram wehrä nemmami barbi ta Pestitaja un svehtu apustulu tahs pirmas Kristus-basnizas, itt ka tee svehtä bihbeles-grahmatä aprakstiti irr, stahweja winnai preeksch azzim, un usmohdinaja winnas sirdi svehtigu peeminnu un deewabihjigu apnemschana, pehz winnu mahzibahm, kurras svehtös rakstös atroh-namas irr, dsihwoht.

Preeksch katra, dascheem nomirruscheem par peeminnu uszelta marmora akmina palikke winna stahwoht, un lassija tohs rakstus, kurr eeksch wedzeem, sweschadeem bohkfstabeem finnu dewe: no peeminnas wehrtigeem wihereem un tifkuschahm secwahm, kurras preeksch gaddu-simteneem bij dsihwojuschas. Winna nomannija tur — neweenu dsihwi dwehselfi, jo tikkai pastahwigs klußums, walbija appaksch tahm augstahm welwehm; winna arr' wairak neko ne dsir-deja, ka sawus sohlus un tikkai ka no tahleenes atskanneja tas rattu-trohtsnis ahrä us eelahm.

Tahs nepastahwibas un pahrwehrschanas breefmas to sanehme, ka winna ta, ka weenigi dsihwodama, pahr teem nomirtuschu zilweku pibschleem un starp nahwes-peeminnahm-staigaja. Winna dohmtaja ar sabpehm us to, ka sché pa-saulē wiss tikkai isnihzigs un nepastahwigs irr; tai nabze prahtha winnas nomirruschi wezzaki, raddi, draugi un mihti behrnini, no kurreem ta zaur laizigu nahwi, jaw preeksch gaddeem atschkirta bij; ta peeminnna winnas paschas nahkamas nahwes stundas, padarrija to behdigu un noskummuschu. Bet tee eedrohschinadami preezas-wahrdi us teem akmineem rakstiti, atmesse winnas sirdi to atspiedsina-damu malzinu, un visdija winnas lohti noskummuschu

dwehfseli ar to preezigu zerribu tahs nemiristibas. Ar ihstu deewabihjigu un Deewam padewigu firdi lassija winna us kahda kappa-akmina tohs — ta Pestitaja wahrdus; „Es esmu ta augscham-zelschana un ta dsihwiba, kas eeksch manni tizz, tas dsihwohs; kaut arri buhtu nomirris. Un ikweens, kas dsihwo un eeksch manni tizz, tas muhschigi ne mirs.“ Kapatt gahje winnai tee wahrbi Jesus, us zitta akmina rakstti, lohti pee firds: „Ta stunda nahk, kurrä wissi kas eeksch kappeem irr, dsirdehs to balsi, ta Deewadehla. Tee kas buhs labbu darrijuschi, nahks pee augscham-zelschanas tahs dsihwibas; bet tee, kas taunu darrijuschi, pee augscham-zelschanas tahs sohdibas.“

Itt ihsti tikke winnas firds kustinata zaur to kappa-akmini, weenas deewabihjigas seewinas — kurrä schinni pasaule dauds zeetusi, un turklaht dauds labba bij darrijussi. Us to paschu stahweja, tee swehti rakstuwahrbi, ar seltsa bohkstabeem itt dfilli akmini eeraakstti: Swehti irr tee nomirruschi, kas eeksch ta funga nomirst. Jo tas gars sakka: winni duß no sawahm darboschanahm un winni darbi tohs pawadda.“

Ta gaspascha no Linden apnehmehs, tik ilgi, kamehr tai buhs likts, scheit wirs semmes dsihwoht: tahs schihs dsihwoschanas behdas un apgruhtinaschanas pazeetigi panest un tik dauds zif ween eespeht warreschoht labbu darriht.

Obtra nodalla.

Ta m a s a D e e w a l u h d s e j a .

Nad nu attal ta gaspascha no Linden kahda altaru-kambari, tahs apbrihnojamas basnizas dewehehs, eeraudseja winna weenu masu, eeksch melnahm drehbehm apgehrbtu meiteni, kurrä warreja buht septimus, lihds astonus gaddus wezza; weenu weenigu us zelleem, altara preefsha nokrittuschi. Ta meitene luhdse Deewu, azzis, lihds ar rohkahm, prett altari us augschu pazehlusi; tik firds-eekschfigi: fa nē man-

nija kas garram gahje, jeb kas tai sahnös stahweja; gaischäss assaras tezzeja eeksch leelahm pillem, pahr winnas fahrteem, skaisti cesarkaneem waigeem, un tahs jauka bess wainiga isskattischchanahs, rahdija to noskummuschu, lohti apbehdinatu, turklaht Deewam padewigu essam.

Ta zeenijama gaspascha nomannija pee servis ihstu libbszeetibu, firsnigu patifschanu un itt ihpaschu zeenifchanu, prett to tik farsti Deewu-luhgdamu meiteni. Winna ne gribbeja to paschu trauzeht; pehdigi kad ta bij nobeigussi pee-luhgt — un peezeblusees, sawus, no assarahn slappinatus waigus noschahwejusi, turvojahs winna tai meitenei, to usrunnadama: „Mihla meiting! ka man schkeet essi tu lohti behdiga! kas irr tewim kahduš firdehstus darrijis un kapehz tu tit dauds raudi?”

„Af,” sazzija tas gohdigs behrns, un tahs assaras pluhde winnai no jauna pahr waigeem; — „schodeen irr ihsti gads, ka mans fehwö nomirre — un neddefa, ka manna mahte titke semme paglabbata.”

„Ko tad tu tik firsnigi, schè altara preefschà, no ta mihta Deewa luhdsi?” jautaja ta zeenijama gaspascha to tahtaki.

„Ka Winsch schehligi us man noskattidamees, pahr man apschehlotohs;” atbilbeja tas behrns. „Man naw zits patwehrums ka tik pee Winna. Lihds schim esmu es wehl per teem laudim, kurre mahjäs mehs us ihri dsihwojam; bet palikt es tur ilgak ne warru. Rihtdeen man waijq eet tahtak; to man tas saimneeks schodeen tikkai sazzija. Man schè pilsehta gan raddi irr, es arr’ labprahf wehletohs ka tee weens, jeb ohtris manni usnemtu; arr’ tas zeenijams mahzitajis pee schihs basnigas, kusch mannu mihtu mahti, slimmibä daudsreis apmekleja, winnai ne issakkami dauds labba barridams, irr winneem to sazzijis; ka tas winnu peenahkums eshoht manni peenemt; bet tee paschi ne warra sawa starpa islihgt: kusch to gruhtu nastu usnemtohs mannis usaudsinaht. Es winneem to arr’ newarru par faunu nemt; jo winneem pascheem irr pulks behrnu, un wairak nekas pee rohkas, ka tikkai, ko paschi ar sawu rohku darbu pelna.

„Nabbags behrns!“ sazzija ta gaspascha no Linden,
„tad gan naw wis brihnuns, ka tu tik fohti behdiga un
nostkummuſi effi.“

„Ka irr gan,“ runnaja ta meitene tahtaki, „es arri
ſcheit fohti nostkummuſi atnahzu — bet tas mihlais Deewſ
man ſchē wiſſas behdas un gruhtumu no ſirds nonehme;
taggad eſmu es iſhti drohſcha un bes wiſſas zittas ruhpēſ:
ka tikkai ar weenu pebz Winnna ſwehta prahta darriht, un
dſihwoht ta, ka Winsch labbu prahtu un patikſchanu uſ
manni turreht warretu.“

Ta beſwainiga behrna wahrbi, un ta uſtizziba, kaſ
eekſch winnas ſarkani iſraudatahni ažzim rahdiyahs, ſpee
dehs tai zeenigai gaspaschai zaur ſirdi. Winnna uſſkattija
to behrnu, ka weena jo labba mahte, itt mihligi un pee
nemmigi ſmaididama sazzija: „Es dohmaju — ka gan tas
mihlais Deewſ, kaſ tohs, kaſ Winnnu peefauz, un uſ Winnut
paſaudamees zerre, arr' taru ſirſnigu luhgſchanu buhs iſ
klaufiſiſ — mihla meitina! — Paleez jo prohjam pee ſchah
das taras apnemſchanas, effi arween labba un deewabih
jiga, turri jo ſtipru paſaufchanu uſ to augſtu, ſchehligu
debbes-tehwu — ta behdu, ka arri preeka-deenās un ne
apgruhtini taru ſirdi joprohjam zaur noſkumſchanu; jo tew
tikſ palihdſehts. Nahz taggad ar man lihds!“

Ta gohdiga meitene, uſſkattidama to ſweschu gaspaschu,
paſikke brihnibamees ſtahwohrt un sazzija: „Uſ kurreen' tad? lihdsi eet es ne drihkstu, man ja-eet irr uſ mahjahm.“

Ta zeenijama gaspascha no Linden sazzija: „Es paſihstu
to wiſſas augſtas zeenifchanas wehrtigu mahzitaju, kurſch
— ka tu ſakki, tarai ſlimmai mäktei, dauds palihdſejis irr,
itt labbi; aiseesim mehs lihds winnam, es gribbu ar winnu
pahrdohmaht, ka tew warretu buht palihdſehts.“

Un sazzijuse nehme winna to meiteni it mihligi pee
rohkas, un ta gahje nu labpraht un ar preeku winnat lihds.

Trefcha nodalla.

Weens angſtas zeenifchanas wehrtigs mahzitajs.

Taſ zeenijams mahzitajs, weens jau labbi padſihwo
jis wihrs, tik gohdigs un wiſſaugſtas zeenifchanas weh-

tigs no usskattas, kā kad winsch ta Kunga apustuis buhtu, zehleh̄s ar preeka-brihnischanoħs no sawa rakstama-galda augscham, kad winsch to zeenigu gaspaschu, ar to meiteni pee roħkas, redseja eekschā nahkam. Ta augsta gaspascha no Linden stahstija winnam — ka schi to meiteni, wehl nuhle mahzotees pasibt un issuhjtija to paschu us brihtinu ahrā, gribbedama, tai ne dsirdoht, ihpaschi kahbus wahrsbus, winnas deht ar to zeenijamu mahzitaju runnaht.

„Mihkais zeenijams mahzitajs!“ eesahze winna, kad ta meitene isgahjusi bij, runnaht: „Man irr dohmas to meiteni peenemt un es gribbetu labpraht winnai mahtes weetā buht. Mannas paschas behrnini nomirre, wissi sawā sahrtā jaunibā wehl masini buhdami; manna fids man fakka: ka to mihlestibu — kurru es us teem pascheem turreju — warretu taggad tai meitenei peeschfirt; tapehz wehlejohs es papreeksch to sinnu dabbuht: woi juhs zeenigs mahzitajs, kas tilkabb' toħs wezzakus, kā arri to behrnu tuhwak pasihsteet, man to nowehleet darriht. Es labpraht gribbetu mannu ihsu, jo ahtri pahreijamu dīħwes-lażiñu schinni pasaule ar to jeb zittu kahdu, labdarrigu darbu apsħimmoht. Zerrejeet nu juhs augsti zeenijams ta Kunga kalps, ka ta palihdsiba, kurru es tai meitenei esmu nodohmajusi sneegħt tai arri par labbu naħkt un winna tahs wehrtiga buhtu? Ko nu juhs us to sakkit?“

„As deewabibjigs wihrs pažeħle sawus azzis, eeksch kurrahm preeka-ħassas spihdeja un sawas abbas kohpā salikta roħkas us augħċu, prett debbesim un sażżeja: „Ta kattr'reif brihniga un ne-i-sdibbinajama, swehta apgħabda schana ta Kunga muhsu Deewa, ta teek allasch un muhschigi swieħti tiekta un flaweta! leelaku fċheħlastibas darbu, juhs tik drihs ne warreseat darriht — un weenu deewabibjigaku, goħdigaku un faprattigaku behrnu ne warreseat juhs arr' tik drihs atrast, kā ta masa Sofia irr; winnas abbi wezzaki bij tee goħdigafee zilweki us pasaules, pateesi deewabibjigi un kristiġi; winni dewe schim sawam weenigam behrnam itt labbas mahzibas, kas derr pee iħstas, pilnigi kristiġas dīħwoschanas; skahde ka tee to ne warreja pilnigi pabeigħt! — Ak! es nekad to ne peemirrisħu: ar kahdahm behdahm,

ta mirdama mahte, us scho, sawu weenigu mielu behrnu noskattijahs — kurra karstas assaras bes mitteschanas raudadama, pee mihtas mirdamas mahtes gultu stahweja; bet arri, ar zik pilnigu patauschanu us ta debbes-tehwa apgahdaschanu ta sawus, patlabban nahwe luhsdamas azzis us debbesim pazeldama schohs wahrdus sazzija: „Du mihtais debbes-Tehws — buhfi arr sché tehwa weeta! Du schai mannai meitai, mannam weenigam mihtam behrninam, buhfi zittu jo ruhpigaku mahti isredsejis, kurru tai no schelastibas dahwinasi; to es itt pateesi finnu un nomirstu ar svehtu preeku; korsch tikkai teem deewabihjigeem irr pa-
sibstams.“ Tee wahrdi tahs deewabihjigas mahtes taggad peepildahs, ka tas nu irr ar staiderahm azzim redsams; ka Deews tas wissupehzgais un wisschehligs apgahdatajs juhs zeeniga gaspascha irr us to isredsejis ta tik gohdiga un labba behrna obtru mahti buht. Tadeht wai-
jadseja jums scheit vilsehrtä atbraukt; tadeht pats Deewis, zaure sawu svehtu garru, juhs skubbinaja: wehlreis preeksch juhsu prohjam braukschanas Winna svehtu basnizn apmek-
leht; tas irr weenigi pascha schehliga Deewa darbs. — Winna svehta apgahdaschana, lai tohp ar augstu, svehtigu preeku un pateizibu slaweta!”

Tas zeenijams mahzitajs eesauze to nabbaga bahreniti eekschä un sazzija: „Raug' Sofia! Schi gohdiga, deewabihjiga, labba un wissaugstas zeenischanas wehrtiga gas-
pascha, gribb tawa, tewis mihtodama mahte buht. Tas irr preeksch tewis jo lohti leela laime, kurreu tew taggad tas mihtais Deewis preeschkerr. Gribbi tu nu lihdsi eet un winmai weens labs un paklausigs behrns buht?”

Sofia atbildeja itt preezigi: „Ja!” un eesahze no preeka raudaht — ka wairs ne warreja tahtak runnaht; winna pa-
teizahs tai zeenigai gaspaschhai tik zaure mihligu usskatti-
schana, winnas rohkas skuhpsidama.

„Raug mans behrns!” runnaja tas zeenijams mahzi-
tajs tahtak: „ka tas mihtais Deewis pahr tew itt brihn-
schkigi gahda: kad tawa mihto mahte, kurra taggad Winna preekschä irr — un kur tai ka zerrejam, nu itt labbi klah-
jahs, wehl us sawu mirstamu gultu gulleja, tad bij tas

labs un wissus apgabbdams tebws, to zeenigu gaspaschu
 scho sawu ohtru mahti, bes wis ka mehs to sinnajam
 jau schè atweddis un ne tikke tai ahtrak aisbraukt prohjam
 pirms winna tewi atraddusi un par sawu meitu pee-
 nehmussi buhtu. Tapebz atsibsti schinni leetà to mihtu
 tehwischku apgahdaschanu muhsu Deewal Mihto winnu no
 wissas tawas sirds, to mihtu, labbu un scheblsirdigu deb-
 des-s-tehwu, kas tewi til brihnischkigi apgahda; ustizzi Winnam
 un turri Wianna bauschlus. Essi tai zeeniga gaspa-
 schai, schai tawai jaunai mahteit, kurru tew tas mihtais
 Deewas dervis irr, weens labs un paklausigs behrns, tapatt,
 ka tu tawai nomirruschai mahteit biji; tad ta zeeniga gas-
 pascha no tewis preeku sadisjwohs un tew labbi klahsees!
 Nemim wehl itt ihpaschi wehrà: tawas nahkamas dsjhwes-
 deenäs, sinnams, ka appaksch saules, preeki un behdas mehds
 pahrmitees: ta arri tew daschureis behdas un noskumschana
 usmahksees; ak tad peeluhds to mihtu debbes tehwu ar til
 behrnigu patauschanu us Winnu, ka to taggad muhsu
 basnizà darrijusi essi, tad Winsch buhs itkatrà laikà
 taws paligs un tewis tilpatt schebligi apgahdahs: ka
 winsch tew — to taggad itt brihnischki irr parahdijis!"'

Nu tikke tahs meitenes raddi atsautti. Tee bij ihsti
 ar meeru: ka ta zeeniga gaspascha to nabbagu bahreniti
 gribboht peenemt; winni preezajahs wisswairak par to, kad
 ta gaspascha no Linden sazzija: ka winna to meiteni ta
 gribboht peenemt, ka winna taggad slahwoht un eijoht; to
 masu mantoschanu tahs nomirruschas un Sofias zittas
 pahrafkas drehbes lai tee preeksch few' un soweem behrneem
 paturoht. Sofia wehlejahs tilkai kahdas grahmatas, no
 sawas mihtas mahtes par svehtigu peeminnu lihds nemt,
 kurras tai arri ne tikke leegtas.

Ohtrà rihtà itt agri nehme ta zeenijama gaspascha no
 Linden, Sofiu sawà jauka zella-kareetè un brauze atpakkat
 us sawu pilli.

Zeltorta nodalla.

Ta augstì zeenijama usaudñataja.

Ta zeenijama gaspascha no Linden bij itt wehlà wal-

farā ar Sbsiu sawā pilli pahrbraukusi. Kad nu tee mahj-neeki, no winnas mahjās nahkschanas kahdu sinnu turreja un us to gaidija, tad bij tas wakkarinu ehdeens jau senn gāttawā. Ta zeenijama gaspascha nosehbahs pee galba un likke Sofiā sew' blakkam sehdeht; winna patti arr mas ko no teem ehdeeneem baudija, bet preeksch Sofiās uslikke winna no wissa papilnam. Kad bija ehduši, tad waddija winnu ta zeeniga gaspascha patti kahdā masā, itt kohschi ismahlētā kambariti; tur sazzijsa winna: „Das nu irr no scha laika, taws gullams kambarihts — tapehz, ka tu nu pirmu reis par nakti schē paleez, tad sakki tawū wakkara-luhgschanu, ar itt ihpaschu prahtha un sirbā zillashanu — un tā darridama, eeswehtisi tu to par tawū mahjokli. Luhds to mihlū un labbu debbes-tehwu, ka Winsch gribbetu kat'reis un kat'rā weetā, ar tevi buht un ka tawa usturreschanahs scheit', tew' par swehtishanu tapt warretu. Nu tad ar labbu nakti, gull wessela, un nepeemirist swazzi isdsehst!

Sofia bij pahr tahs zeenigas gaspaschas labsirdibu, bet wisswairak pahr to leelu Deewa apgahdaschanu, furstch to tik tehwischfigi bij apschehlojis, kohti preeziga; sazzijsa sawu wakkara luhgschanu, ar karstahm pateizibas assarahn sevis no jauna Deewa swehtam prahtam atwehledamees un aismigge, ar wehl us luhgschanu kohpā saliktham roh-kahm.

Mihtā, kad Sofiā bij usmohdusees, bij tai atkal no jauna pahr ko preezatees un Deewam pateikt: pilsehtā bij ta weenā tumschā, schaurā eelā dsihwojusi, un winnas tumschu kambariti ne bij gaddeem saule, nedf mehnēs apspihdejusi; bet schē pilli eespihdeja tuhdak tee pirmi, useijamas rihta-saules starri winnas kambariti, winnu moh-dinadami.

Sofia zehlehs tuhdak augscham, gahje pee lohga un skattijahs nu itt ihsti eeksch to pilnu pawassara brangu jaufumu. Tai pil-s-dahrsā bij wissadi falli sehjumi un daschadas jaufi feededamas pukkes redsamas. Pil-s-fahnōs kahdā peekalni, redseja ta to kohku dahrsu, kas baggatōs feedōs stahweja un itt balts un sarkans isskattijahs. Us

vhtru pussi warreja winna kahdu sahdschu un dauds, tanni
un zittā weetā stahwedamus, jauki usskattamus zeemus,
kurreem wiss' apkahrt jaukas, baggatus auglus nesdamas
druwas un pukotas, sallas plawas, garf' kahnainu
meschmallu bij redsamas, wehrā nemt. Sofia nokritte, to
wissu itt usmannigi apluhkodama us zelleem un pateize
Deewam atkal no jauna: ka winsch to tahdā jaukā, mihs-
ligā weetā bij pahrstahdijis un pee weenas, wehl jo
mihligakas gaspaschas waddijis.

Za ihsti kristigi dsihwodama un mihtodama gaspascha,
parahdijabs prett Sofiu, ka weena jo ustizzigi mihtodama
mahte; bet arri Sofia kahrahs pee tahs ar itt ihstu
behrnischkigu mihestibu un darrija wissu, ko winnai tik
tai no azsim warreja noredseht un noprast, kas darrams
buhtu, ar srsnigu preeku. Daudfreises, pirms wehl ta zeen-
niga gaspascha wahrdū bij sazzijusi, bij Sofia jau zellā,
scho, jeb zittu kahdu leetu peenest. Winna bij deewabihjiga
un tik ustizziga un peemihliga, ka ta zeenijama paspascha
to ikdeenas jo wairak eemihleja.

Za zeenijama gaspascha no Linden suhtijs Sofiu, kurru
jau deesgan labbi lasshiht mahzeja, arri rakstiht un rehkinah
jau labbi bij cesahkusi, ikdeenas skohla, kurra zaur tahs
zeenijamas, labdarrigas gaspaschas apgahdaschanu, itt labbi
bij ectaisita — un kurra, itt wissu labbi saprasdami skohl-
meisteli rabbahs. To mahzibū pahr ihstas tizzibas atsib-
schana dabbuja Sofia, lihds ar teem sahdscha-behrneem
kohpā, no ta zeenijama sahdscha-mahzitaja, kusch to skohlu,
gandrihs katru deen' apmekleja un ihsts behrnu-draugs bija.
Sofiai ne bij ar to deesgan, ka winna tahs labbas mahzi-
bas dsürdedama, tahs prahṭā paturreja, bet winna turklaht
ruhpejahs, itt ihsti pebz tahm dsihwoht un darriht.

Tohs brihtinus, kad no skohlas mahjās pahrnahkusi
bij, ne drihksteja winna tā bes darbu pawaddiht, apkahrt
skraideledama; bet tai waijadseja kufnā, (kehki) jeb dahrsā,
zik spehdamai palihdseht, lai ta katru darbu jo agri eemah-
zitohs, un tā erabdinatohs, arri pee gruhtakeem darbeem
rohkas peelikt. Kad gits darbs ne bija, tad drihksteja winna,
ar sawu jauku rattinu, jeb addekli, pee paschas zeenigas

gaspaschās, winnas kambari eet — un tahs deewabihjigas sarunnashanas un mahzibas, kurras ta kat'reis Sofiā dewe, bij preeksch tahs itt peeklahjami derrigas. Us preekschu eemahzija winna patti Sofiā wissadu smalku darbu; kā smalku schuhfchanu un stikkerechanu, tas irr: ar willainu dsihju no wissadahm pehrwehm us kahnēwa tas irr tahda schkidra drahna — wissadas jaukas bilden, pehz drikke-tehm mustereem isschuht. Turklaht, ar to sarunnadamees, mahzija winnai wissadas derrigas un katrai labbai faimnee-zei lohti sinnah tawaiadfigas leetas.

Ta wissu itt pilnigi saprasdama, zeenijama gaspascha, likke Sofiu itt jauki un patihkami gehrbt; bet tikkai ta, ka tas winnas kahrtai peeklahjigs buhtu. Winna sazzija: „Dascha semmakas fahrtas meitene, kurrā pahraf par sawu kahrtu zellahs, kā kahda muischneeze lepni gehrbdamees — paleek bes wissas apgahdaschanaś, un teek retti apprezzeta; jo teem, winnas fahrtas jaunekleem ta par lepnigu israh-dahs — un teem kahdas augstakas fahrtas irr ta par prastu.

Appaksch tahs usraudischanas un prahdigas waddischanas weenas tik augsti zeentijamas gaspaschās tikke Sofia usaudsinata un bij, tannis, winnas fahrtai peeklahjigas brehbēs, ihsti ta bilde — weenas beswainigas, ihstas mihsoschanas wehrtigas jumprawas. Winna seedaja skaiistak — kā ta no agras rihta rassas flappinata rohse; tadeht, ka winnas deewabihjiga sirds — wehl ne bij ne kahdā wihsē apgahnita. Dascha, jo gresni, ar feltu un dahrgeem akmineem isgresnota freilene, kurrā zaur dusmahm, danzoschanu, dauds zittadahm nikoschanahm un fahribahm, sawu skaiistmu bij saudejusi: apskaudē to tik mihligi patihkamu, semmakas fahrtas meiteni, deht winnas jaukas, seedoschas isskattischanaħs.

Peefka nodalla.

Ta labba audseñe.

Sofia bij jau wairak kā desmits gaddus pee tahs zeenijamas gaspaschās no Linden bes behdahm, itt pree-

zigi dsihwojusi; bet nu faslimme ta tik lohti zeenijama gaspascha un Sofia bij nu ta weeniga, ustiziga, tahs slimm'neezes, sawas no sirds mihlotas usaudsinatajas, ap-kohpeja; winna to paschu apdeeneja un kohpe ar ihstenu behrna mihestib; itt ka kad ta winnas meesiga, mihla mahte buhtu bijusi. Sofias gahdaschana par to tik mihlu slimmeneezi, sneedshehs ir lihds tahn wissmasakahn leetahm luknä un par brihtinu, nahze ta, ar jau gattawu tehju eelscha, pee tahs slimmeneezes gultu, no auksuma jo stipri trihzedama. Kad nu ta augsta gaspascha to tehju bij is-dschrusi, dewe winna Sofiai to glahsi atpakkal, sazzidama: „Mihla Sofia! tu preesch mannis lohti dauds darr; weens meesigs behrns ne warretu ar mihaku prantu un wairak preesch man darrigt, ka tu. Das mihais Deewa lai tewto itt baggatigi atmaka un arri es tewi bes itt nekahdas atlihdsinasthanas ne pamettischu. Es esmu pahr tewi, eelsch mannu testamenti apdohmajusi. Sinnams, mihestiba ne leekohs un arr naw alsmirfajama; bet tu tomehr no tam eraudfisi ka es ne esmu nepateiziga. No manna testamenta tiks ta preesch tewis nodohmata summa sluddinata un ka es zerreju, tu ar to paschu meerä buhss, pehz tam kad es buhsshu nomirruji un mans lihks semme paglabbahts dabbusi tu to finnaht.”

Sofia eesahze itt gauschi raudaht un luhdse: lai winna jelle no mirschanas ne runnajoht.

Bet ta zeenijama gaspascha, to eedrohshchinadama sazija: „Ne raudi wis mihais behrns! ta nahwe naw wis tik breesmiga, ka winna rahdahs; winna gan irr weena bahrga, ne peeluhdsama draudsene — bet tomehr weena draudsene, kurra muhs no ta zeetuma, eelsch kurra mehs twihkstam, no swihs neezigas meesas atswabbina un mums tohs wahrtus weenas jaulakas pasaules atbarra. Es preezajohs ar itt plsnigu sirds-preeku, brihs tur Do eraudfift, eelsch kurru es esmu tizzejusi — to neredsedama. Paleez arweenu no sirds deerwabihjiga, mihla Sofia! staiga jo neschaubigi us swchteem Deewa-zelleem, paturri kat'reif muhsu mihiu, deerwischfigu Pestitaju, kusch no karstas mihestibas us mums grehzigeem zilwekeem, pee krusta gruh-

tas mohkas zeesdams nomirre — prahtha; un mihle To no wissas sirds ustizzigi; ne darri nekahdu taunu, bet tikkai labbu — tad, tad kad arri tawa pehdiga stundina atees, tew ta nahwe ne buhs wiss tik breefmiga; bet weegla un salda. Jo tahs naw ne kahdas breefmas, no wissahm scha laika behdahm un zeefchanahm, atswabbinahts kluht, un pahrstahdihts tapt tur fur preeki bes mitteschanas atrohnnami."

„La deerwabihjiga gaspascha zeete brihtinu klußu. Winna turreja rohkä kahdu masu krustu, ar to bildi ta krustä fistu Pestitaju, kusch no kohka itt jauki bij istaischts; to paschu skuhpstija winna, ar swehtahm tizzibas assarahm sazzidama: „Wehl redsu es Winnu mannu Pestitaju, tikkai eeksch scho bildi! bet drihs — ak to preeku! drihs no waiga us waigu! Lihds schim atgahdina man schi bilde, zik besgalligi ta arri appaksch Winna pascha teescham irr, tomehr to leelu mihestibu, ar kurrus Winsch arri preeksch manni sawas swehtas un dahrgas assinis pee krusta kohka islehja, nobahleja, nokahre sawu galwu un nomirre!“

„Tu man warri teescham tizzeht, mihla Sofia! sazjija ta par kahdu brihtinu: ka Winsch iau sche, wirs jemmes dsihwojoh, mans wissabbakais draugs bija; to esmu es daudfreis sawa sirdi mannijusi. Tahs salbakas stundas manna dsihwoschanu, Winna augsti swehtas mahzibas, Winna karstu ne-isdseschamu mihestibu lihds patt nahwei apdohmadama un eeksch deerwabihjigas, Winna peeluhgschanas um sirds-apeeschanos ar Winnu, esmu parvaddijusi. Jo mehs zilweki zittur swehtischamu ne warram atraß, ka ween eeksch ihstas tizzibas us Winnu un eeksch Winna swehtu rakstu peepildischanas! — Kad mehs zeefchanas un behdas us Winnu sauzam, tad ne kawejahs Winsch mums palihdseht, bet nahk muhsu sirdis atweeglinahnt un spehzinahnt!

Un ta manna mihla Sofia, runnaja ta ar wahju balsi, atrohnu es arri taggad eeksch Winna wahrdeem, mannu pehdeju drohschu zereibu. Winsch tomehr pats itt ustizzigi

us saweem mahzekeem sazzijs: „Manna tehwa nammā
irr bauds dsihwokti — kad tas ta ne buhtu, tad buhtu es
jums to sazzijis. Es no-eiju, jums tur to weetu satai-
sift.“ — „Ta sazzijs Winsch un es zerreju: ka arri man-
na weeta jau irr sataisita jo mans Kungs nahk — man-
nis sauß un es eemu Winnam pakkat ar preeku.“

Winna gribbeja wehl tahtak runnajt; bet jau eesahze
winnai bals peetruekt.

„Eeksch tawahm rohkahn“ sazzijs winna wehl ar itt
wahju balsi; un tad itt lehni: „pawehle es mannu garru!“
Tee bij winnas pehdigi, saprohtami wahrdi. Winna pa-
likke kohti wahja un aisslehdse tahs azzis zeeti. Sofia
steidse tohs mahjas laudis zelt. Tas zeenijams mahzitajs
tikse no sahdscha aizinahs; kusch kahdus sataijschanas
wahrdus us to mirdamu runnaja. Winna azzis wehl-
reif atwehrdama, galwu us preekschu lohzijs, par sihni,
ka ta winnu saprohtoht; pehzak luhdse tas mahzitajs Deewu,
ka Winsch to mirdamu sawu pasemmigu kalponi, no ihstas
tehwa schehlastibas gribbetu usnemt, tur sawos swehtos
dsihwoktos zaur to winnas mihlu Pestitaju to Kungu Jesu
Kristu.

Ta mirdama arr' pabrihscham luhpas kustinaja, ka
warreja redseht un manniht, ka winna ta mahzitaja wahrd-
us pakkat runnaja, lihds ar to Deewu luhdse. Pehz mee-
nas fiundas laika, winna sawu deewabihjigu dwehselfi islai-
de un Sofia raudaja itt karstas, pateesigas behdu assaras,
ka tobrihd kad winnas ihsta mahte bij mirruji.

Sesta novdalla.

Ta mantochana.

Kad nu ta augsta gaspascha no Linden no saweem
appakschnekeem un wisseem ta widdus eedsihwotajeem arr'
tahtak dsihwodameem kautineem, kurri to tikkai pasinne,
ustizzigi zeenita un mihloti tappe, un ihpaschi, kad tee nab-
badjni eeksch winnas sawu weenigu, mihlu apgahdataju
un apdahwinataju bij saudejuschi; tad winnas behru-deenā,
to lihki us kappeem pawaddiht, sanahze jo leels pulks tau-

ſchu baggati un nabbagi, wezzi un jauni, arr' masi behrini, kahrodami to wehl laut nobahluschu redfeht un wehl reis no ſirds pateift, par wiffahm tāhm labbdarrischanahm, ar kurrahm ta winnus zaur daudſ gaddeem bij itt ruhpigi apgahdajufi. Behru dſeemas, kaut gan peeklahjigas, un no deewabihjigeem swehteem wahrdeem ſaliktaſ ir, ne tappe nei zellā, nedſ arri pee kappa dſeedatas, jo wiſſi lihdsgahjeſi bij ka bes baleem valikkuchi un katriſ gahje ka ar ſalaufu un ſagraufu ſirbi, no ſirds karſtas behdu un pateizibas aſſaras raudadams, winnas lihka-ratteem parkat. Arri daudſ winnaſ augſti raddi eekſch melnahm, truhwescha- naſ drehbehm gehrouſchees, bija tur flaht.

Pehz nobeigtaſ lihka apglabbaſchanas sanahze wiſſi- tee — taſ ſnomirruſchaſ, augſti raddi atkal pilli. Tas testaments, jeb winnaſ pehdigas wehleſchanas grahmata, tikkē atplehſta. Sosſai bij diwi tuhlfſtoſchi dahlderi paraſtiti. Tohs auglus fo ta nauba wilke, warreja winna tuh- dal, no taſ deenās, kurrā tas testaments uſlaufſ tiktū, ſew' par labbu pehz patiſchanas walkaht; bet tas kapitals bij zeeti nolikts lihds winnaſ kahſu deenai. Wehl bij Soſſai teſtamente iſwehlehts: no teem, taſ ſnomirruſchaſ dahrgeem glihtumeem, weenu gabbalu preekſch ſewiſ, pehz pa- tiſchanas iſwehletees, kahdu ween' winna pehz iſtaſ pil- niſgas apbohmaschanas paghrehſchoht ſew par peeminnu.

Tee augſti, tuhweji raddi taſ ſnomirruſchaſ, atplehte azzis un mutti itt platti, pahr teem diwi tuhlfſoſcheem dahldereem. Taſ jaunaſ freileenes bij lohti nemeerigas pahr to, ka winnahm nu tas jaufakais gabbals, no teem, taſ ſnomirruſchaſ tehwa-mahſas dahrgeumeem, par dallibur ne nahkschoht. Taſ fazzija, itt labbas un mihiſgas prett Soſſi rahdibamees: „Redſ ſcho kleiti, no itt dahrgeas ſihda drehbes, ar daschadahm pehrwehm un puſkehm, nemm to paschu! Aþſkatti tikkai to itt labbi! Maugi ka taſ puſkeſ ſitt ihpaschi, tai drahnā irr eaufas, ka to tik retti kahds zilweſ ſitt redſejis — un katra puſke irr gandrihs ſchkihwai leelumā. Betzik beesa ta drahnā irr auſta, to tik iħſti apraugi, aptauſti to paschu, nemm to ſtarp pirkſteem! tee- ſcham kaf to kleiti, tikkai ta us ſemmes noſtahditu, bes-

wis fa ta tiftu apgehrbta, ta valiftu stahwoht — jo tik
stihwa winna irr! Ta bij tahs nomirruschas, muhsu tehwa
mahsas bruhtes-kleite; jaukaku pasaule wairs ne warr at-
rast! Ta buhtu arr' preefsch tewis ihsti skaita un peeklah-
jama bruhtes-kleite — fa tu arr' ar laiku, warrbuht tapsi
apprezzeta."

Weens no teem pascheem raddeem — wahrdā Hagen,
deewabihjigs un pateefigs wihrs, turklaht eeksch w^{ie}dejeem
gaddeem karra-wirsneeks buhdams, sazzijs: „Ta t^{er}ste preefsch
Sofias pawissam ne geld! ne eeptahpajes^{tar} winna; tahdus
neekus galwā! jums wissahm, tanni vehleier^w nekahda
runnaschana; lai minna wehle patti fo, ^{et}tai gribbedama!”
Bet tahs freileenes to issunnija, tam pahrmesdan^{as}: fa
unahrtigs essoht, jeb pussbeskaunigs — un puhejahs wissadā
wihsē, zik ween spehdamas: Sofiai schabdu, tad atkal tahdu
gabbalu no masas wehrtibas, zaur leelu peerunnaschanu un
leelischau ußspeest gribbedamas.

Sofia tikkai, no tahs tik dauds peerunnaschanas, sa-
mulsinata un rahdijahs: fa ta jau gribbetu, bet tikkai
ne sinnatu ko wehletees. To nomannidams, sazzijs pehdi-
gi, tas no kahdas teesas, to testamentu uslaust suhtihcts
assesohres: „Sofia irr weens bahrinu behrns, bes tehwa un
mahtes, arr' bes wis kahdu assistenti, korsch tai schimmⁱ
leetā kahdu padohmu dohtu, jeb to aissstahweht warretu, ta-
deht, fa es to taggad redsu darram — tad peenahkahs
man, pehz manna ammata spehka winnai yeestahtees; jo
starp tahn mantojamahm leetahm, fa es to itt labbi sinnu,
atrohnahs gabbali kurri irr no leelas wehrtibas, no selta
un dahrgeem almineem. Kad nu ta zeeniga gaspascha no
Binden eeksch sawu pilnigi pahrdohmatu testamentu Sofiai
tikkai weenu gbbalu irr spreodusi iswehletees, tad irr itt
skaidri redsams: fa winna Sofiu ne gribbeja tikween ar to
nosprestu, bet arri ar to mantibas teesu aplaimoht, kurru
winna patti eeksch winnas atlittusahm dahrgahm man-
tahm wehlesees, un lai tas iswehlehts dahrgums tai buhtu
par peemimmu, un kahdā nohtess-laikā par atspaidu; jo
eeksch to testamentu, teek deesgan skaidri sazzihts: lai So-
fia to leetu papreefsch itt labbi pahrdohma, fa wehleda-

ma ne krahptohs. Tapehz dohmu es Sosiai apdohmaschanas laiku, lai winna to leetu itt pilnigi pahrdohma. Winna arr' warr pee saptattigeem draugeem padohmu mieleht, un tad rihta, sché isteikt: fo ta, pehz pilnigas apdohmaschanas wehlejahs, un es, zaut spehku ta testamenta, likschu to iswehletu dahrgumu winnai peenahkt. Pehz sché, zaur to assesohri runnateem wahrdeem, isschkihrehs tee; i h. n. nur vedami, un nemeerigá prahká buhdami.

Na tahljohs, ka nemeers un deesgan strihdeschanas buhscho. Der rohs-fekhscha dene Sosiai to padohmu: lai winna wehrenas alta gredfenu, eeksch kurru tas leelaís diamanta akwims rou eetaisichts, jeb to pehru schnohri, furras wizat itt staifastas un dahrgas bija; peerunnadama: ka tas gredjens, jeb pehrles, karris ihpaschi, no tuhltoschuh dahlberu, jeb wairak wehrts essoht. Das wezzais pilsbahrneeks fazzija: „Ta masa bildite, kurra ta zeenijama gaspascha nomahleta un furras rahmits no selka, ar diamantes akmentineem isliks irr: buhs Sosiai, jo wairak par ihpaschu atgahdaschanu un peeminau peeklahjama, un furra gan arr' wairak, ta tuhltoschus dahlberus wehrts buhs. Lee swescheefullaini un kambar-jumprawas, teepahs turpretti: ka winnu zeenigt fungi, Sosiai, tahdu mantoschanu pawissam ne notaufchoht un ne zeetischchoht, ka weena, tik semimas fahrtas jumprawa, pee teem tik dahrgeem gresnumieem vallibu nemtu, furrus ta pawissam ne brihktetu nessah; jo tas teesham, tai zeenigai gaspaschai no Linden, ne buht ne essoht prahká nähzis, winnai tahdus dahrgumus nowehleht.

Kad nu ohtrá rihta atkal wissi bij sapulzejuschees, un tas muischas-lungs, wissus tohs dahrgus glihtumus, fà: abdatas, ohrrinkus ar dahrgeem akmineem, selta lehdes, rohku-spangas un wissadus glihtumus, to diamanta gredse-nu, to pehru-schnohri un to selka, ar diamanteem isliktu bilditi, bij itt jauki us fahdu fallu spilwenitt, pehz fahrtas peedeedsis: tilke Sosia teem preelschá stahdita, lai nu wehlejahs. Gandrihs wissi mantineeki stahweja fà us fahdu fahrtu gattawi buhdami, wiss wairak kahs jaunas freileenes, tribzedamas un naggus knaibidamas, wehledamahs, ar azzim Sosiu apriht.

Bet Sofia sazzija: „Ak mannas augsti zeenigas freileenes! manna warrā irr nu tas wissdahrgakais gabbals, kurru man ne weens ne warr leegt; bet es ne kahroju pehz augstahm un dahrgahm pasaules leetahm un mantahm. Tas wissmasakais un neezigakais gabbalinsch, kutsch no weenas tik labbas un deewa-bihjigas, wissaugsti zeenijamas gaspaschas nahk, buhs preeksch mannis jo it dahrga peeminna. Ta tik fohti zeenijama, augsta gaspascha, irr manni ar tik leelu naudu jau deesgan aplaimojusi, kurru es pawissam ne biju pelnijusi; bet ka nu man ta brīhwessiba irr dohta, un es warru itt drohschi wehiclees, tad isluhdsohs es preeksch sewis, to masu kohku krustu, kurru ta zeenijama gaspascha, nomirdama rohla turreja, un ar sawahm pehdigahm assarahm, un nahwes-sweedreem apslappinaja. Tas irr man ta wissdahrgaka, winnas peeminna. Tas man atgahdinahs wissas tahs labbas mahzibas, kuras winna fatrureis' un pehdigi ar patlabban' nobahledamahm luhpahm man dewe. Kad es pehz winnas labbahm mahzibahm dījhwoeschu, tad warreschu es tizzigi apzerredama: ka man leelskas un dahrgakas mantas un baggatibas preekschā stahm, ne ka, ko ta pasaule man doht warr, seltu un dahrgus afminnus itt weegli peezeest, un tahs zeenijamas gaspaschas svehtischana pahr man nahks un paliks.“

Sofias luhgschana un iswehleschana, tikke no teem, tahs nomirruschas augsteem radbeem, ar itt labbu prahru usnemta, ka tee winnu, tahs tik deewa-bihjigas un pec-klahjamas wehleschanas deht, winnai dījordoh lohti slawejai: firdis to itt preezigi pahrsmeedani. Ta kehkscha, winnai ahrā iseijoht, sazzija: „Tu teefcham essi itt dumja, ka tu no teem dahrgumeem ne wehlejees! woi tad tu ne redseji, ka es tew ar azzim mettu un us to gredseni un pehrlehm rāhdiju? To wezzu kohka krustu tu jau warreji ta lihdsi nemt; jo pehz ka teefcham neweens ne buhtu prassijis; tu ne essi wis deesgan gudra!“

Tas wezzais dahrsneeks sazzija: „Deews lai tewi svehti, mihlais behrns! tu essi weena deewa-bihjiga labba un us-tizziga dwehsele. Pee ta kohka krusta buhs jo waitak svehtiba, ka pet selta un sudraba, un arri nohtes un

behdu-brichtinā, tas pats teiv wairak eepreezehs, ka pehrles un dahrgi akmini. Peeminni mannus wahrdus!"

Sofia paglabbaja to masu kohka-krustu sawā lahde, un tas pats bija winnai paht wissu, kas tur eekschā at-raddahs, ta wissu-dahrgaka manta. Ta apfinaeschana, ka winna no ihstas meera mihestibas ween, pee to masuminu pateizahs: pildija to ar svehtigu preeku un eekschfigu ap-meerinaschanu. Tahs manta-fahrigas freileenes, eesahze, pee to tik dahrgu leetu dallischanas, paschas fastrihdetees, ka starp tahm ig negants eenaidz zehlahs, un tahs dabbuja zaur to mantoschanu, wairak firdehstus, ka preekus baudiht.

Septita nodalla.

Pauliba, ko tahs debbesis flehds.

Gaddu preefch tahs zeenijamas gaspaschas mirschanas, bij ta wezza dahrneeka dehls, weens deewabihjigs, ustizzams un jaunts jauneklis wehlejees: Sofiu pat seewu dabbuht. Kad nu winna mahte arr wairs ne dsilhwoja, tad bij winsch ar sawu tehwu vahr scho leetu runnajis, furisch par schahdu dehla iswehleschanu, lohti preezadamees, to arri tai zeenigai gaspaschā finnamu barrija.

Ta zeenijama gaspascha, kurrat Sofia's firds apfinaeschana katru reis bij sinnama, bij tadhā wihsē atbildejuji: „Juhsu wehleshana mans mihlais dahrneek un ta juhsu dehla, irr arr ta manneja.

Juhs esheet sawu dehlu deefgan labbi, ka iekatram gohdigam tehwam peenahfahs, usaudsinajuschi, to paschu jau no behrnibas, us deewabihjaschanu, ustizzibu, us darba-strahdaschanu un wissem gohda peenahkumeem skubbina-dami un eeraddinadami; winsch pats irr arr' katr'reis se-wis ta usweddees, ka tas weenam gohdigam un labbam jaunektam peeklahjahs; tapehz, neween ka man ta winna iswehleshana naw prettiga: bet es vahr to wehl lohti preezajohs. Bet wehl irr par agri mans mihlais, ka juhs sawu deenestu atstahjeet; jo juhsu Willumam wehl waijag us kahu laiku pilsehtā eet, kur winsch to dahrneeka am-matu, ko taggad jo skunstigaki lohp, ka papreetsch juhsu

mahzibas gaddōs, un kas taggad no ikkatra labba skunstes dahrſneeka pagehrehts tiks, to itt ihſti eemahzitees warretu; nahk tad winsch par kahdu pahri gabdeem atpakkat, un tad winnam, ka arri mannai aufseknei, tahs paſchās dohmas un wehleschana irr, nu, tad arri es, ja man Deewos to laiku fadsihwoht liks, ka Sofias usaudſinataja, us winnu kahſahm atraddischohs."

Ar to tahs tik augſti ſapratigas, augſtas gaspaſchās padohmu, bij tas wezzais dahrſneeks, arri Willums un Sofia ihſti ar meeru. Ea zeenijama gaspaſcha no Linden likle preeksch Willuma wehl kahdus jaunuſ apgehrba gabbalus taisiht, apgahdaja to ar zella-naudu un dewe tam kahdu nowehleschanas grahmatu pee ta, tahs ſemmes leel-erzoga pilſ-dahrſneku, kuru ta itt labbi pasinne, lihds un Willums dewehs jau ohtrā neddelā us zellu.

Taggad pebz tahs no wiſſeem tik augſti zeenitas gaspaſchās nomirſhanu, ka Sofia ne ſinnaja us kurreen dohtees, uſnehme to tas wezzais dahrſneeks pee ſewis un winna kohpe tam to mahjas buhſhanu. Pehz weenu gaddu winnai ſchē uſturrotees, pahnahze Willums, itt pilniḡ iſmahzihts no pilſehta, mahjās, winsch un Sofia noschehloja gauschi, ka ta zeenijama gaspaſcha us winnu kahſahm ne warreja wairs klahrt buht; bet bruhtgans un bruhte amekleja kahsu-deenā no baſnizas nahkdam, to kappu tahs tik augſtas, deerwabihjigas labdarritajas, kuru tas jaunais dahrſneeks itt patiſkami wiſſapkahrt ar jaukahm, dahrgahm puſkehm puſchkojis, un no puſku wainakeem, paſcha kappa wirſu, tohs wahrdus bij lizzis: „Neemm ſcho pateiziſbu no pateiziſgahm ſirdim!“ Tur notikuschi, un tai, ka dſihwodamai pateikt un winnas labdarrigas rohkas ſkuhpſtiht ne warredami, nokritte abbi, ka garra aiſgrahbt, preeksch winnas teem tik dahrga kappa us zelleem, un atneſſe dauds karſtas affaras raudadami un winnas kappa welle-nus ſkuhpſtidami, tai ſawu ſirſnigu pateiziſbu.

Kad nu Willums un Sofia no ſirds labbi un deerwabihjigi bija, weens ohtru ihſti un no ſirds mihtoja, un no behrnibas jau bij mahzijuschees: wiſſadu niktiſbu, ka wirſrohzibu, duſmibu, lammoſhanu un wiſſadus teem

lihdsigus netikkumus atmost, tad dsihwoja tee itt meerigt, deerwabihjigi un preezigi. To wezzu tehwu zeenija un mihloja abbi ta ka dasch sakka: tee winnu gandrihs us rohlahm nesse. Tas wezzais wihrs lohti preezajahs par to: ka Deews tam bij wehlejis, sawus behrnu behrnus redseht. Tas winnu pirmsimtajs dehlsinch dabbuja, lai buhtu tam wezztehwam par gohdu, kristibä to wahrdus Brühdrifts, tas ohtrais behrninsch, weena meitina, par pastahwigu peeminnu tafs tik augstas un dewabihjigas gaspaschas no Linden, dabbuja to wahrdus Theresia. Tam wezztehwam bis ihsts firbs-preeks: sawu behrnu behrnus klehpi nemt un us rohlahm apkahrt nessahrt. Ta mäsa deerwabihjiga familia dsihwoja, itt klussä swehta meerä.

Bet, ka jau appaksch schihs saules, preeki un behdas dallahs, un pahrwehrschanä schihs pasaules liktens irr, to wajadseja arri scheem gohdigeem lautineem peedsihwoht. Tas wezztehws baudija to preeku, pee saweem tik mihteem behrneem dsihwoht, tik mas gaddus; winsch nomirre tikkai weenu neddelu slims buhdams. Willums un Sofia bij pahr to lohti noskummuschi, un raudaja, to tik mihi tehwu us kappeem pawaddidami, itt ruhktas, schehloschanas assaras.

Weenu gaddu wehlak, Willums no kahda kohla krisdams, salause sawu kreiso rohku; ort wissu to sahnu-pussi stipri sadraggaja, ka ilgi slims gulleja. Ur laiku tikke winsch gan atkal wessels, bet to rohku ne warreja winsch wairs pee darba tik labbi bruhkeht un to dahrsneeku ammatu ta pilnigi apkohpt ka wajadseja. Winnam tikke ta weeta usteikta, lai trihs mehneshu starpa few zittu mellejotees un ka tee jaunee fungi, wairak nenowehligi un skohpigi bija, tad tikke winnam tikkai kahds maggums naudas, kahds pahris puhri labbibas un malka no schehlastibas atmosta.

Willums bij kohli behdigis un noskummis, ta weenä lahga deenesti un mahjokti saudedams. Winsch sazzijsa gruhti no puhsdamees: „No ka lai mehs nu taggad dsihwojam un saweem behrneem pahrtikschau sagahdajam?“ Winsch pawissam wairs ne sinnaja ko eesahkt un dartiht; bet Sofia

mekleja us wissadu wihsi, zik spehdama winnu drohschintaht
 un reprezinaht. To darridama, winna kahdu reif fazzija:
 „Klausees jelle scho lihdsibu: usluhko jelle to kanahrias-
 putninu tur buhrkinā, kurru es no sawas mihtas usau-
 dsinatajas dabbuju. Winnas pehdigu slimmibā, ne warreja
 tapatti winna dseedaſchanas balsa trohsni zeest un winna
 man pawehleja, lai es to sawā kambari nessoht; bet gan-
 drihs ikdeenas winna man jautaja, woi es ne effoht pee-
 mitsusi to putninu barroht un dsirdinaht; wehl winnas
 pehdigā dſihwes deenā fazzija winna: lai es pehz winnas
 mitschanu to putninu lihdsi nemmoht, un to itt labbi ap-
 gahdajoht. Es biju to brihd fohti noskummusi, ne warredami
 isdohmaht, ja ta gaspascha ihsti mirtu: ko gan tad eesahkt,
 jeb kur palikt warretu. Tad nahze man prahṭā: raug ka
 schi tik labba gaspascha, tik mihligi pahr weenu putninu
 gahda, ka gan tas mihtais schehligs debbess tehws, par
 mums zilwekeem ne gribbetu gahdaht! To esmu es dauds-
 reises apzerrejusi un wissmairak taggad, eelsch schihm muhsu
 tit leelahm behdahm, dohmaju es katri reif to putninu
 barrobama: ka tas mihtais Deerws muhs teescham ne lits
 truhkumu zeest, un mums no sawas leelas tehwa schehla-
 stibas, tik dauds peeschkirs, ka few' un sawus mihtus behr-
 ninus warram usturrecht. Tapehz ne effi wiss tik no-
 skummis mihtais Willum! bet turri jo stipeu paſauschanu
 us Deerwu. Winsch kas par wisseem saweem raddijumeem
 tik brihnischligi un ruhpigi gahda, arri muhs ne peemirſihs.
 Winsch, kas lihds schim irr palihdsejis, palihdsehs ir tahlak;
 tikkai waijag mums arr pascheem zik warredameem pee-
 speesiees. Es ne warru dohmaht ka pasaule tik gruhti
 warretu klahtees: ka zilwei, kurri us Deerwu paſaujahs
 un tikkuschi strahda, ka tee ne warretu few' un saweem behr-
 neem pahrtikſchanas, usturru un apgehrbu sagahdaht.“

Nu apdohmajahs abbi pahr to, kas teem darrams
 buhtu. Teem nahze us weentreis prahṭā: turpatt fahdschā
 kahdu nammu pirktees, un ka tur ne kahds bohdnecks ne-
 bija, tad gribbeja tee turpatt kahdu bohd eetaſiht, un to
 ar tahdahm prezzehm, kuras teem semmes-eedſihwotajeem
 jo nohtigaki waijadſigas buhtu, pildiht. „To bohd, fazz-

zija Willums: zerreju es arr' ar sawu salaustu rohku itt weegli apgahdaht, un tas man turklaht ihsti par labbu nahks, ka saprohtu rakstiht un rehkinahrt. Mannam mihsam tehwam kappà saffku es paldees, ka tas manni tik ruhpigi skohla suhtija." Sofia fazzija: „Zà ees atkal itt labbi! jo es arr' zerreju, za ur schuhschamu un stikkereschamu, kurrū man ta zeenijama gaspascha no Linden itt pilnigi eemahzija, wallas brihtinos, kad nammu un behrmus buhschu apkohpusi, ko nopelniht!"

Sahdschà piij patlabban kahds nams pahrdohdam. Winni kaut tas pats nu gan tahds pawezz un weetahm no appakschas eeyuis bij, apnehmehs to paschu pirk, ap-pakschà pabuhweht, arr' zittas eewainotas weetas islabboht un jauki nomahleht likt. Bet pee tahs namma pirk-schanas un itt pilnigas islabboschanas, bij itt labbi nau-das waijadsgis; ir bes to waijadseja teem, tam dakteram un apteeki miss' pirms aismaksaht, par Willuma rohkas dseedinaschanu. Sofias diwi tubkstoschi dahlderi bij pee kahdu kaupmanni pilsehta us augleem isdohti. Willums bewehs us pilsehtu, gribbedams pussi no tahs naudas usteikt un to zif ahtri ween warredams likt ismakaht. Tas kaupmanns fazzija: ka schis to naudu labprahit is-maksahtoht, bet ne ahtrak ka par gaddu pehz tahs usteikt-schanas, jo tas obligazioni (parahdu-grahmatà) ta effoh noderrehts; bet ahtrak ne weenu grassi. Willums un Sofia ne sinneja wairs ko darriht un kur padohmu mekleht. Kahds baggats faimneeks no sahdscha winnu ismisseschamu sadfirdejis, pee teem atnahze un peedahwaja tohs tubkstoschus dahlderus prett nospreesteeem augleem, us weenu gaddu gribbedams aishdoht. Schahdu peedahwaschanu, Willums un Sofia ar pateizibu peenehme. Tas nams tikk pirkts, pilnigi islabbohts un za ur to nomahleschanu isskat-tijahs nu itt zittahds un jaukahks, par teem zitteem sahdscha nammeem. Tam labbam Willumam bij, ka zittkahr-tigam dahrsneekam lohti patihkams: ka pee ta namma, arr' kahds dahrfinisch bija klah. Winsch kaut nu gan wairs ne bij eespehjis, to leelu pils-dahrsu pilnigi kohpt, tad to-meht leels puhlinsch tam ne bija; sawu masu dahrfinu itt

labbi un jauki apstahdiht un kohpt, ka tas itt drihs ar derrigeem sejhumeem un jaukahm pukkeh m gresnodbams, ikatram bij jauki patihkams.

Willums un Sofia nomannijahs few itt laimiaus esfoht, paschi sawu nammt un dahrfinu turredam. Winnu eedsihwojamas istabas un kambari gan ne bij ta ar wissadahm, puleeretahm leetahm isgresnoti, bet turflahf jauki ismahleti un ikatram patihkami. Tur eekschà bij tik tabs nohtigas leetas redsamas: ka galbs, benkis un kahdi seschi krehsl, kurri stipri, no ohsola kohka bij taisiti; bet tee isdarrija to paschu, ka kad tee no wissdahrgaka, sweschas semmes kohka buhtu bijuschi. Tai weetà kahda dahrga, ar balta akmina un apseliteem stabbineem puschkota pulkstina, kahrahs weens seenas pulksiens, kusch tikkai no kohka bij taisihts, bet tomehr to laiku itt ristigi rahdiya; tas pats ne tikke peemirits uswilt un tas bij itt labbi, ka tee mahju laudis sawu darbu pehz stundahm edallija. Spegelis teem pawissam truhke; bet tanni weetà stahweja kahdas labbas grahmata, ka swehta bihbele, bseesmu- un luhgshchanu-gruhmata un zittas garrisgas; kurras winni ne retti eeskattijahs eekschà, sawu djihwi dwehseti pehz tahm tur eekschà atrohnamatm mahzibahm lohjidami, sawu djihwi un darrishchanu, us tahm dibbinadami un to dsihwu zerribu, weenas nahkamas muhschigas dsihwoschanas, us tahm gruntedami. Willums, wisswarrak tannis garris seemas wakkarös, kamehr Sofia wehrpe, lassija no tahm preekschà un isstahstija, ar swehtu preeku, tohs gruhtakus, daudseem ne ihsti saprohtamus bihbeles pantinus, neneeka behdadams pahr to — ka tee ta laika — mahzitaji, to swehtu rakstu lassischanu, ikatram jo stipri un ar lahsteem draudedami aisleedse. Ta uswehrpta un faschettereta dsihja, kas pee seenas kahrahs, bij sihme: ka Sofia sawu laiku nepawadija slinkodama, un mahju-buhschanà tabs wairak leeti derreja, ka tas wissdahrgakais spegelis, fudraba jeb felta rahmi. Dahrgas bilden, kurras tabs istabas seenas puschkotu, teem arr' gandrihs pehdigi truhke, jo tikkai weena weeniga tur eekschà bij redsama, kurra Willuma tehws, weens deerwabihjigs firmgalvis bij nomahlehts; kurra teem

ta nomirruscha tehwa tikkumus un teem dohtas labbas mahzibas kat'reis atgahdaja. Istaba un kambari bij kat'reis tihi slauziti un grihdas baltas; jo Sofia neskaidribu ne zeete un daudfreis deenà, arri tohs masakus puttefkus noslauzija. Arr tai slaukamai drahnai, bij sawà ihpaschà weetà fur stahweht, lai buhtu tuhdat pee rohkas un to newaijadsetu kat'reis — faktos usmekleht. Pohdi, ar satfahm, jauki ohsdamahm, jeb skaishti seededamahm pukkehm, tur istabà stahweja, kuras labbak isskattijahs, — fa daschas dahrgas pulseeretas un seltitas leetas, kuras tik gresnuma un stahtes deht, kahdu augstmannu istabàs rohnahs.

To bohdi apgahdaja Willums un Sofia ar jaufahm un labbahm prezzehm un ka winni abbi pratte, ar katru, itt smalki un labbi apeetees, sawas wissai labbas prezzes, bes wiss fahdas plehschanas, zil lehti ween warredami pahrdewe ar mehru un swarru, drihsaf wairak usdewe ka masak, turflah wehl tohs virzejus jeb tohs, dascheem libhdsi buhdamus behrnus, ar ohgahm jeb zittahm masahm leetahm apdahwinaja, tad atrabbahs teem virzeji deesgan. À darridami winni pahrleezinajahs: ka pateesiga darrischana ilgak pastahw, ka krahyschana un ka masa, itt beesi aljaunota pelna drohschaku usturru sagahda, ka par dauds leela plehschana, zaur kurrus us reisi zerre baggatsapt, bet kas ohr'reis wairs ne greeschahs atpakkat.

Willums un Sofia nomannijahs few' pehz tik dauds behdahm un zeeshanahm, ka pehz Willuma slimmibas, deenesta saudeschanas, namma pirkshanas un buhweschanas, pehz pahrzelshchanahs us scho jaunu dsihwofli atkal itt lainigi. Winni ne warreja deesgan sawam miham Deewam pateikt, ka winsch tohs ar saweem diwi behrnineem atkal tik tehwischkigi bij apgahdajis. Kaut tee gan zaur sawu lohgu to skaisstu brangu pilli, no kuras tee tikabb' ka isdsichti bij tikkuschi, warreja redsebt: winni tomehr ne ilgojahs tur atpakkat tikt; jo saderriba sawà starpa, pilnigs meers, preeks pee miheem behrnineem, darbs un peetizziba, darrisja teem winnu masu namminu ar to dahrsinut klahrt par paradihsi.

Aštota nodalla.

Duhgschana leelā wajadisibā.

Ka schihs pasaules laime, nedfs preeki pastahwigi irr, un ka tee brihscham zellabs, tad atkal triht, no ta wajadseja Willumam un Sofiā, atkal no jauma pahrleezinatees. Pirīms wehl gads apkahrt bij, ka Willums piljehtā to naudu bij usteizis, atnahze sahdschā itt ahtra finna: ka tas kaupmanns pee kurrū Sofiās nauda us augleem bij isbōhtā, eshoht nostahjis maksah (bankrotta krittis) un ka wissa tam us auglu dohta nauda eshoht pasuddusī. Tas faimneeks, no kurrā Willums un Sofia tohs tuhksforschus dahlberus bij leenejuschi, bij gan palihdsīgs, bet tikkai tur kur ta nauda drohschi un ar augleem nahze atpakkat; winna palihdsiba ne bij wiss no zilwelku mihlestibas, bet no auglu kahribas. Winsch tīk ēo sadfirdejīs, ka Sofiās nauda piljehtā eshoht pasuddusī, atskrehje ka ahrvrahtigs buhdams, winnu nammā un pagehreja us weetas sawus tuhksforschus dahlberus atpakkat. Willums un Sofia sohlija tam tonammu, dahrīsu un bohdi kihla doht un schahda nodohschana pee teesas līkt ušrafstīht, lai warretu drohschi buht; bet tas faimneeks galwu khattidams sazzija: ka tas wiss ne kahda drohschiba winnam ne eshoht. Winsch lammoja un lahdeja par teem abbeem, jebchu tee gan ne weens, nedfs ohtrīs pee sawas skahdes ne bij wainigi un vaschi jo wairat par to schehlojahs. Winsch teem peesazzija: ja winni līhds tai nospreestai gabba deenai, kurrā tee pee leeneschanas to naudu atkal ar augleem apsohlijuschees atdoht, to paschu atdoht ne warreshoht, tad buschoht winsch bes wiss kahdas teesas-sinnas un bes tahtakas runnas: to, par winna naudu virktu nammu, dahrīsu, wijsas zittas leetas un bohdes-prezzes, arri winnu gultas līkt pahroht. Turklaht sitte winsch ar duhri us galdu, no dusmahm frakkodams.

Nu bij preeksch Willuma un Sofiās lohti leelas no skumschanas un behdu pilnas deenas peesteiguschahs. Abhi bij lohti apbehdinati. Tikkai trihs neddejas laikā

bij, lihds tai tik fohti bihkstamai deenai un nekur ne sin-naja tee, tik dauds naudas eedabbuht. Winni pafahwahs us Deewu, kaut gan paschi saprasti ne warredami, ka teem warretu tikt palihdsehts. Winni luhdse Deewu bes mitte-schanas. Zahs behdas nomohzija wisswairak to, sawu wihrus un behrnus tik fohti mihkodamu Sofiu; winnas firds bij pilna ar ne-issakkamahm behdahm; bet winna tur-reja arr' jo leelaku patauschanu us Deewu. Zo wakkaru preeksch tahs deenas, kurrà teem mafsaht, jeb wissu sawu mantibu saudeht waijadseja, gahje winna augscham, kahdà masà kambariti, appaksch jumta, gribbedama wihrus un behrneem ne redsoht, sawahm assarahm, kurras ta tik-kai ar warru lihds schim bij aisturrejusi, wallu kaut un zaur to, ja tas Deewam buhtu patihkams, sawu firdi at-weeglinahz zerreldama. Istruhzinata garrà buhdama, neh-me winna no sawas lahdas, to lohka frustu, to dahrgu peeminnu, kurrus wehl weenigi, no sawas firds mihlas us-audfinatajas turreja; sanehme to starp sawahm us debbehim pazeltahm rohahm, nokrisse us zelleem un luhdse Deewu sazzidama: „Ak tu mans deewischkigs, swehts Pest-tajis! Kas tu tur augustibà un swehtà meetà mahjo! noskatees no tawas svehtas debbess us manni tawu nezee-nigu falponi, kurrus tik leels truhkums un behdas nomahz! Tas tik leelas behdas, ne ween manni speesch, ja tahs manni weentulibà buhtu trahpijuschas, ne buht tahs par behdahm fauzamas; bet taggad manna firds noskumstahs pahr to wihrus un mihleem behrnineem, kurrus tu man no schehlastibas essi peeschfhris! Ak, ka tas teem maseem nabbadsineem klahses! Manna mahtes-firds gribb puschu luhst: kad es tohs usskattu, jeb us teem dohmaju. Es ne luhdsu wis preeksch sew, warr buht ka ne esmu zeeniga, preeksch sewis ko luhgtees; bet preeksch wiinaceem peeluhsu es tevis, Kungs! Kungs! tu warrenajis apschehlotajis! Ka Tu tawas leelas nahwes isbai-les, tawu debbesigu tehwu essi peeluhsis, ta luhdsu es Tevis taggad: „Tehwis! ja tas warr buht, tad nemm scho ruhktu bikkeli no mannim, bet tomehr ne mans, bet Dawis deewischkigs prahts lai noteek!“

Winna zeete flusſu, itt gauschās aſſaras raudadama, un tas frusts winnas rohkās palikke itt ſlapjīs no aſſarahn. „Ak!“ fazzija winna, „tahs behdas par manneem behrneem, mannu mahtes-firds tif lohti apgruhina! bet tawa tehwa firds mihlais debbes-tehws irr schehligaka! iſklaufi mannis un apſcheliojees par mums wiſſeem! Jo Tu, ta mutte tahs pateſibas, pats eſſi fazzijis, „Kaut arri weena mahte ſawus behrnus warretu aismirſt: tad tomehr Tu ne gribbetu muhs aismirſt!“ „Ak tad parahdi jelle Tawu tehwa ſchelaſtibū!“

Gauschi raudadama paſehle winna ſawas azzis uſ to frustu, kurru wehl arween ſtarp ſawahm ſakertahm rohkahm turreja, un fazzija: „Ak Tu mans mihlſirdigais Peſtitajſ! kā Tu no frusta uſ Tawu ſwehtu mahti noſkattiees, ta noſkattees arri taggad no tawas augſtas debbes uſ weenu nabbagu un grebziqu mahti, kurrai tahs behdas pahr ſaweem behrneem to ſirdi lauſtin lauſch. Jo Tu eſſi tuwu flaht wiſſeem, kam ſatreektaſ ſirdiſ irr, ak eeleiſ tawu ſwehtu eepreezinaschanu eekſch mannu ſirdi un paſlihdſ man! Jau manna behrnibā, ka es, kā weens no tehwa un mihtas mahtes atſtahts bahrenihts, ne ſinnaju kur dohlees, kur valikt eekſch mannas leelas ſirds ſatreekſchanas, kā no wiſſas paſaules atſtahta, tur tawa nammā tewiſ peeluhdſu un Tu mannu luhgſchanu tif brihnifchki paſlaufſi. Ak paſlaufſi man' arri taggad un apſcheliojees par man un teem mannejeem.“

Pehz tam kād winna uſ ſchahdu un zittu, tam lihdsigu wihi ſeewu bij luhgusi: raug' tad palikke winnai itt weegli ap ſirdi; ka torefi, kād winna pehz ſawas mahtes mirſchanas wehl pilſehtā buhdama, eekſch pilſ-baſnizas preekſch altara uſ zelleem bij gullejuſi. Winna peeminreja tohſ wahrdus ta augſti zeenijama, tahs paſchias baſnizas, pilſehtā mahzitaja, kurruſ winsch pee ſchirſchanahs uſ to bij fazzijis: „Winsch buhs iſkatrā laikā taws paſlihgſ un tewiſ riſpatt ſcheligi apgahdahs, kā Winsch tew to taggad itt brihnifchki irr parahdiſi!“ Gedrohſchinata un ſtiprinata eekſch paſlaufſhanas uſ ſeewu zehlehſ winna arri taggad

augscham ne wairs ar dsillahm behdu-*assarabm* azzis bet
ar saldahm *assarahm*, eekschigas eepreezinashanas.

Nu gribbeja winna, to masu kohka frustu atkal sawà
weetà, lahdè paglabbaht. Tad nomannija winna, ka ta
frusta pakallejà pussè, kahds kohka gabbalinsch bij walla
tizzis un patlabban us gribdu nokritte. Tam kohka fru-
stam bij zittkahrt tai pussè, kahds gabbalinsch atplehsts bis-
jis un atkal peelihmehts; bet zaur tahm tik dauds *assarabm*
un no winnas rohku filtuma, bij tas lihmis atmizis.
Winna gahje pee ta kambarischha lohgu, pa furru
wehl tee patlabban no-eedamas saules starri eespihdeja:
gribbedama raudsift, lahdà wihsè ta waina atkal islabbo-
ta tift warretu; bet raug, no ta frusta eekschyusses, spih-
deja winnai, kahds jaufi mirdsedams spohschums ka svez-
zite pretti, ka *Sofia* pirms satruhkahs. Winna apluhko-
ja to frustu labbak un nomannija, ka tas ne bij no wee-
na kohka gabbala, bet ta taisihs, ka eekschà bij kas eelee-
kams, un ka tur kahda mirdsedama leeta, eekschà buhtu
apslehyta. Tahlač apluhkodama nomannija winna, tanni
paschà ewainotà pussi, kahdus masus aisschaujamus deh-
lischus, jeb wahzinus, kurri tik skunstigi bij eelaisti, ka tohs
tikkai par eeliktu skunstes darbu turreja. Ar leelahm pu-
lehlm laimejahs winnai, tohs aisschaujamohs wahzinus at-
willt un winna eeraudsija nu us weenreis, tanni kohka
frusta, kusch eekschyussen ar sarkanu sammetu bij is-ohde-
rehts, weenu frustu no dahrgeem diamantes akmineem, kur-
ri itt skaidra selta bij eetaisiti.

Winna isnehma to diamanta frustu ahrà, to labbaki
apluhkoht gribbedama. Tas pats spihdeja prett tahs no-
eedamas saules, eeksch wissadahm pehrwehm un ar tahdu
skaidribu, ka winnas azzis tik fo warreja panest to usskat-
tiht. Pee sawas zeenigas gaspaschas bij ta daudsreis dia-
manta akminus redsejusi un turreja tohs no augstas wehr-
tibas. Winna nokritte atkal no jauna, eeksch *assarahm*
sapluhsdama us zelleem un fazzijsa: „Du mihtais labbais
un sirds-schehligais Deews un debbesu Lehws! Du esti
mannu luhgschanu atkal no jauna itt brihnischkigi un us
weetas paklausijis! Af usnemmi sirds-schehligi schahs assa-

tas par uppuri, tāhs weenigi ihstenas sirds-pateisibas!“
 Jo tas tomehr irr un paleek ta itt ihsta svehtiga pateesiba:
 „Kas Dew' Deew's augstais ustizzahs,
 Tas ne us similtihm buhwejahs.“

Dewita nodalla.

Preeki pehz behdahm.

Kamehr Sofia tur augschā, sawā kambariti Deerwu
 peeluhdse, sehdeja Willums sawā appakschejā istabā us
 benki. Lahs dohmas, ar seewu un behrneem no namma
 isdsihts tapt, winnu itt breezmigi mohzija; winnam palikke
 itt lohti bail un karsti ap sirdi: ka tam lohgu waijadseja
 atwehrt, lai prischača lupte eenahkdama, to dsißinatu.
 Winsch lahwe sawahm asharam, kurras lihds schim preeksch
 sawas miħlas Sofias biji slehpis, wallu; lai tāhs pehz
 patišchanas winna waigus slappinatu, un luhdse Deerwu
 no wissas sirds, tikkai no Winna palihdsibu gaididams.

Lee diwi behrnini spehleja itt meerigi tur istabā, sa-
 wā preekā, pehz tehwa ne luhkodami; bet tas masais Friz-
 gis tomehr nomannija ka tehwos tik noskummis bija un
 turklaht wehl raudaja. Winsch peetezzeja itt muddigi klaht,
 sawas spehles-leetinas, kahdus masus rattinus us puß-
 zellu, apgahstus gulloht atstahdams un jautaja, lihdsgee-
 tigs buhdams: Miħlais tehwos! kapehz tad tu raudi?

„Frizzin, mans miħlais behrns!“ runnaja tas tehwos,
 tam atbildedams, „tu jaw finni, ka muhsu nahburgs, tas
 Kaspars, gribb muhs no muhsu namma ahrā dsiht, muhsu
 mahju un wijsu kas mums peederr, zitteem zilwekeem pahr-
 doht. Tu jaw ne senn dsirdeji un redseji, zik dušimigs winsch
 bija. Winsch gribb muhs speest, lai mehs no schejeenes
 taħlač eetu, muhsu usturru preeksch schehligu zilweku dur-
 wim ubbagodami mekleht. Valihds man to schehligu pee-
 luħgt, lai Winsch muhs tik dsiħħa nabbadisba ne liktu krist!

Tas miħlisch behrninsch eesahze itt gauschi raudahz;
 salikke sawas masas roħzinas kohpā, skattijahs us augschu
 un fazzija: „Miħlais tehwos eekħi debbesim! tas nitnais

Kaspars gribb mums muhsu mahju atnemt, — ne dohd
winnam tahdu wallu, es luhdsu tewis!"

Tad nu ta masa Theresia to dsirdeja un sawu brah-
liti tik gauschi raudoht redseja, arri tehwa lapjas azjis
pamannija: eesahze arri winna lohti diki raudaht un brehkt.
Cas tehwis zehle to behrniu us sawu klehpi, to klussi-
nadams; bet tas pats mass behrninsch, sasitte arween' sa-
was masas rohzinas kohpa un sauze wairak reises: „Mih-
kais Deewis! Luhdsu, luhdsu! Palihds, palihds!"

Us lohgu stahweja Willuma dahrfa nafis un weens
ahbohls tur flaht, kurrū winsch teem behrneem bij gribbe-
jis isdalliht. Taggad nehme winsch itt ahtri to ahbolu
unewe to paschu wesselu, tai raudadamai Theresiati, grib-
bedams to klussu barriht. Frizzis libdszeetigs buhdams,
sazzija: „Esi tikkai klussa, mihta Theresia, tad warri tu
to jauku ahbohlu weena patti paturreht! Ne raudi wairs!
sazzija winsch — pats wehl raudadams, un tizzi man: ka
Deewis mums teescham palihdshehs!" Bet tas tehwis, azjis
us debbesim pazechlis sazzija: „Mihkais un sirbs-schehligs
debbesu-tehwis! usluhlo jelle schohs behrnius un apscheh-
lojees par winneem!"

Tanni paschā azzumirkli eenahze ta mahte ar to kru-
stu rohkā, eeksch istabas un issauze, preekla pilna buhdama:
„Nu irr tas schehligais Deewis palihdshejs! palihdsheet man
wissi Winnam pateikt!" Winna rahdiya sawam wihrani
to kohka krusku, kurrā tas diamanta krusis gulleja kā
wallā essoschu, un istahstija winnam kā schi to tik dahr-
gu, apsleptyu mantu, taggad nuhle essoht atraddusi.

Willums, azjis us teem tik dahrgeem, lohti miedsedaa-
meem un spihgutodameem akmineem usmettis gribbeja us
zelleem kriſt, winsch sasitte sawas abbas rohkas kohpa un
issauze ar stipru balsi: „Ak Deewis! kahda brihnischkiga
irr tawa pestischana! tas krusis irr no leelas wehrtibas.
Nu warram mehs muhsu parradus aismakaht un mums
ne waijadsehs ar muhseem behrneem apkahrt wasatees ub-
bagodameem!"

Cas masais Frizzis, kusch to kohka krusku itt labbi
pasinne, bet to taggad tikkai no appakschas warreja eerau-

dsjht, issjeepe sawu rohzinu us augschu un sazzija: „Mammin mihka! lauj man arr' to kruslu turwak apluhloht; jo es pawissam wehl ne saprohtu, kadeht juhs tik lohti brih-neetees un esseet tik preezigi.“ La mahte rahdiija winnam to diamanta kruslu un turflaht teize: ka tee jauki mirdse-dami diamanti, gan wairak, ka tuhstoschus dahlberus wehrt eschoht. „Ah, sazzija Frizzis: tee spihgulodami neezini man arr' itt labbi gan patihk, bet fakki man jelle: preeksch ko tad tahdus akmentius warr bruhkeht?“ La mahte sazzija winnam: ka tee tik dahrgi un skaiti akmeni eschoht tadeht, ka tee tik jauki spihdoht, tikkai preeksch us-skattishanas. — „Aj! aj! issauze Frizzis: tad es gan newarru tizzeht, ka tee laudis par teem tik dauds naudas mafkahs! tee masee akmentini gan itt spohschi spihd; bet tik vatt cohnschi spihd arr' tahs rassas pillites, kurras it rihtus pa dauds tuhstoscheem pee fahles un vulkehm fahrdamas, par welti redseht warr.“ La masa Theresia buhtu tomehr sawu jauku farkanu ahholu, kurreu ta wehl wesselu rohla turreja, atdoht gribbejusi: ka ta — to paschu buhtu drihksiejusi peekahrt.

Willums, kusch zaur schahdu pahrsteigshamu lihds schim, ka garra aissgrahbts, klussu bij stahwejis, eesahze tag-gad itt ihssas preeka-assaras isleedams runnah: „Ak manni sirds-mihli behrnini! juhs sawa wahja prahfa ne speh-jeet to sanemt un wehl ne saprohteet, kahdu leelu schehlasibu tas mihlais Deewa mums wiisseem irr parahdijis. Eizzeet juhs man, ka no tabs naudas, ko es par teem ak-mineem dabbuschu, warru es muhsu nahburgam aissmakaht. Mehs nu drihktam otkal sawa nammä palikt, mubis u dahrjnu un wissu, kas mums irr, paschi paturreht.“ „Ah issauze Frizzis; tad mehs tomehr to mihlu Deewu ne es-fam par welti suhguschi! Winsch tatschu irr ihsti labs, ka Winsch mums tuhdat irr palihdsejis!“ „Das Winsch irr te-scham irr! sazzija tas tehws; tapehz mehs Winnom no sirds pateizam.“ Abbi wezzaki pateize nu Deewam, ar deewabihjigi sakertahm rohlahm un ar assaru pilnahm azzim us bebbesi skattidamees. Arri tee behrnini salikke sawas masas rohzinias cohpa un raudaja no preeka; um tahdas

assaras, ar kurrähm wezzaki un behrni Deewam pateize,
palicke pee Winnia leelakā wehrtibā: kā tee wiss-dahrgakee
diamanta akmini pasaules jeb zilweku azzis.

Desmita nodalla.

Beefchanas augki.

Dhtrà deenà gaismai patlabban austoh, brauze Soñia
us pilsehtu, wiss-pirmak, ar to zeenijamu pilsehta mahzitaju
tahs leetas deht aprunnatees, us kurre winna jau behrnu
deenäs wissu sawu ustizzibü bij turrejusi. Winsch bij tag-
gad jo aufstak zeenijams no usskattas un tappe arr' no
ikkatra, kā tickai rets wezzigs firmgalvis ar wissu augstu
gohdaschanu zeenihts un mihtobts. Tam pascham rahdija
winna to krustu un issstabstija: kahdà wihsé winna to ee-
mantojusi. „Tà“ sazziija winna pehdigi: „irr tee wahrdi,
kurus juhs us man, mannà behrnibā preeksch waitak kā
diwidesmits gaddeem runnajat, peepildijuschees: „Winsch
buhs iktatra laikà taws ustizzigs palihgs un tewis tik patt
schehligi apgahdahs!“

„Woi juhs tohs wahrdus wehl ne esseet aismirsuschi?“ run-
naja tas zeenijams firmgalvis itt laipnigi, „tas irr labbi!“
Juhs nu itt skaidri redseet, kā es to pateesibu, arr' tobrihd
runnaju. Pateesi, pateesi, Deew's irr weens ustizzigs paligs
wisseem, kurrí us Winnu zerrebdami pasauijahs. Neweens
Winnu welti ne peesauz. Kreises Deew's tik drihs un ta azzim
redsoht ne palihds, kā Winsch jums lihdsejis irr; jo ta palihdsiba
kurre Winsch jums sneedjis, watt pee tahm itt rettabhm reh-
kinata tapt; bet tas-komehr arween ta paleek: kā Deewant
ustizzahs, to Wirsch ne atstabj. Deew's dohd winnam svehtu
eeprerezinashanu un drohschibu sirdi, slahw winnam klah un
palihds wissas zeefchanas uswarreht, un daschadas behdas un
nostkumschanas par labbu greesch, kuras pehz galla ar itt
swehtigu preeku beidsahs. Juhs esseet to gan dauds reises
wehrà likkuschi un no tam ihsti pahrleezinati tappuschi. No
juhsu behrnibas lihds schai stundai, irr Winsch kā weens
labs tehw's par jums gahdajis. Tapehz paleezeet arr' us

preekschu neschaubigi tizzibā us Deewu un Winna mihsu dehlu, ruhpejeetees zil ween warredami un spehdami pehz Winna swehtahni mahzibahm dsihwoht, behdās un zeeschanās us Winnu, to weenigu Pestitaju pakautees; usaudsinajeet sawus behrnus eeksch tahs paschas swehdtarrigas tizzibas us Kristu Jesu; tad Winsch arri us preekschu ar jums un juhsu behrneem buhs un wehl nahkamā laikā, no wissahmi behdahm un truhkumeem isglaahbs, lihds beidsoht, wissas mohkas un gruhtibas nowehrsihs un juhs tur sawā muhscigā, swehtā preekā usnems; kā to eeksch saweem swechteem raksteem apsohla!"

Sofiai bij wehl weena leeta ko pahrdohmaht, kurra winnai itt gruhti sirdi gulleja un tadehk bij winna itt ihpaschi pee ta, tik saprattiga mahzitaja nahku si ar to, schinni leetā aprunnatees gribbedama. Winna sazzija: „Woi es arr' wartu to krustu no tik auksti dahrgas wehrtibas, preeksch sew' paturreht un to, kā man peederrigu usskatiht? woi es ne barru kahdu pahribu teem augsteem raddeem, tahs zeenijamas gaspaschas no Linden, kurri tee ihsti winnas mantineeki irr? jo tas krusts irr teeshami dahrgaks, kā wissi winnas dahrgi glihtumi, kurrus ta labba, zeeniga gaspascha teem par mantoschanu atstahje!

Tas angsti zeenijamas un saprattigs mahzitajs sazzija: „Tas krusts peederr jums! Ta deewabihjiga gaspascha no Linden, patti arr' gan ne buhs sinnajusi: zil dahrga manta eeksch to wezzu kohka krustu irr apslehpata. Warrbuht fa winna to irr mantojusi no sawu wezz-tehwa brahli; kusch kahdu augstu mahzitaja ammatu, semmes-leeskunga, jeb leel-erzoga viis-basnizā irr kohpis un laikam, ar to dahr-gu krustu buhs apdahwinahs tizzis. Tas pats, kā bas-nizas laika grahmata irr peesihmechts, itt peepeschi nomirre un winna mantiba peekritte tai familiali no Linden, par emantojamu teesu. Paturreet taggad to paschu. Jo tahs zeenijamas gaspaschas pehdiga wehleshana ihsti bij, jums to dahrgako gabbaiu no saweem dahrgeem glihtumeem atstah; bet zaur meera-mihlestibu un to swehtigu apfinnaschanu, ar masumu peetizzigi par labbu nemt: iswehlejatees juhs preeksch sewis, nikai scho kohka krustu, kusch

jums gan ne liffahs dauds naudas wehrt̄s buht; bet Deew̄s irr juhsu iswehleschanu swehtijis un zaur Winnia tehwischku apgahdaschanu, irr jums tomeht tas wehrtigakais gabbais no wisseem winnas glihteeem dahrgumeem par labbu nahzis. Tas mihtais Deew̄s irr jums zaur scho krustu, weenu apslehytu mantu eedahwinajis. Lee diamanti irr leeli; tas krustis marr diwi, lihds trihs tuhstoschus dahlberus wehrt̄s buht. Nemmeet to diamanta krustu kā augstu apschehloschanu no Deewa, pahrdohtdeet to paschu, aismaksajeet ar to weenu dallu sawam, tik bahrgam parradu prassitajam bet to zittu, glabbajeet itt drohschi us preesch-deenahm un baudeet tohs tik augstas aplaimoschanas auglus, ar swehtigu preeku un sahtibu; Deewam zaur wissu sawas dsihmoschanas laiku no sirds pateikdami! Bet to kohka krustu paglabbajeet, jums, juhsu behrneem un behrnu-behrneem par pastahwigu dahrgu peeminnu tahs augsti zeenitas un deewabihjigas gaspaschas no Linden, juhsu usaudsinatajas un labdarritajas; bet par wehl dauds leelaku peeminnu tahs leelas apgahdaschanas, kurrus tas tik lohti schehligs un sirds-schehligs debbesu-tehw̄s, jums taggad tik brihnischligā wihsē irr parahdijis."

Tas deewabihjig sirmgalvis eelikke to dahrgu diamanta krustu tanni kohka krusta atpaktat, aisspeede tohs aisschaujamohs dehlschus preeschā un sazzija: „Kas gan warretu dohmaht, ka schinni nabbaga kohka tik leela, dahrga manta apsleypa buht warretu? Bet tizzeet man, kā scheit ar to krustu, tapatt irr arri ar wissahm, scha laika behdahn un zeeshanahm, kurras mehs kristigi, itt jaufi un peeklahjami krustu sauzaam; ahrigi winnas lihdsinajahs schim neezigam kohkam, bet eekschkigi apslehpj tahs itt lohti dahrgu mantu, tahs swchtibas, kurras wairak wehrt̄s irr kā seits un dahrgi akmini. Jo krusts un zeeshanas muhs wedd jo tuhwat pee Deewa, mahza muhs atsift to neezibu un nepastahwibū, to pasauligu leetu, schikhsti muhs no wahjibahm, zaur kurrahm mehs jo rupjōs grehkōs krist warretu, mahza mums patauschau us Deewu, eeksch pazeeschanas un pasemmibas un padarro muhs zeenigus,

vebbesigā preekā libgsmoht. Peeminneet katraureis schohs wahrdus:

„Kad kruſts un behdas wirsū speeschahs
Kad Deewinch atkal pee mums greeschahs.“

Ne turreet jo prohjam to kruſtu un behdas, kurra Deewis jums kahdureis peesuhka par til leelu nelaimi; bet par pateesigu laimi un svehtibu. Jo ta stunda nahks, kurra tas tumsch apsegs, kas til leelas mantas apkabij, taps nokrattihits un ta ihsta, eemantojama dalla wehrtigaka rahdiſees ka ſelts un bahrgi akmini. Ja tas arri arween' ſche ne noteek — tad juhs tomehr tur, to atrabbiseet, ta leela Deewa ſhehlastiba un apgahdaschana, kurra muhs baggatus darra preeksch to svehtu nebeidsamu muhſchibu un muhs itt ihpaschi tad ar pilnigu, svehtu preeku pilbihs, kad ta paſaule jau fenn' no ugguns aprihta un wissi winnas grefnumi un bahrgi glihtumi, ar wissu ſeltu un dahrgeem akmineem par pihschteem un pelneem buhs pahrwehrſti tappuschi.

Tas deewabihjigs, zeenijams mahzitajs pasinne tur patt pilſehtā weenu ſelta kalleju, kirsch winna labš draugs un uſtizzams wihrs bija. Ka nu tam wezzam ſirmam wiham gruhti nahzahs pee winna aiseet; tad nosuhija wiſch un likke to luhtg peē winna mahjās nonahkt. Tas ſelta-kallejs, kurra kuptſchoſhana ar ſeltu un dahrgeem akmineem, itt ſtipra un daudſeem ſinnama bij, atmahze; apluhkoja to diamanta kruſtu itt labbi un ſazzija: ka ſchis gribboht trihs tuhktſochus dahlderus par to iſmalkſahz; tuhktſochus dahlderus tubdat un tohs ohtrus diwi tuhktſochi noliktā laikā. Soffia ſanehme to naudu un tifke lohti eepreczeta.

Winna to leetu arr parvissam ne ſlehe; turklaht weh ſameem raddeem un labbeam paſiſtameem, par ſawu leelu laimi preezadamees, patti to ſinnamu darrija; tad iſpau-dehs ta leeta itt drihs wissa pilſehtā un nahze arri to, tahs zeenijamas gaspaschas no Linden augstu raddu ausis, kurri taggad tur pilſehtā dſiħwoja. Tee paſchi ſafkrehje itt ka kad tee, zaur kahdu ſinnas deweju buhtu dſiħti tappuschi, azzumirkli īohpā un gudrobami nospreede Soffiu

preeksch teesas apsuhbseht, to atrastu dahrqu mantu tai at-
nemt kahrodami. Tee sazzija: „Cas jau buhtu ihsta bes-
prahtiba, weenai tahlai ubbagai, ka ta Sofia irr, weenu
diamanta krustu no trihs tuhktoscheem dahldereem wehrti-
bas, par peeminnu atstaht. Leelaka besprahtiba jau ne es-
soht wairs isdohmajama.“

Us weenreis eenahze tas wezzais kungs no Hagen eek-
schâ, jautaja ko tee essoht nospreeduschi, un sazzija tad ar
stipraku balsi, wairak reises ar sawu speekiti us gribdu
peessidams: „Paleezeet juhs ar sawu suhdsibu mahjâs! un
esseet preezigi, ka neweens wairs pahr to leetu ne runnatu.
Ja juhsu trakgalwiba jums wehl wissus juhsu meesas prah-
tus naw pahrnehmu si un juhs kahdus prahtigus wahrdus
gribbeet dsirdeht, tad klausaitees ko es jums taggad gribbu
sazzicht: Kad tobrihd' pee tahs mantas ballischanas, jums
wisseem buhtu sinnams bijis, zit dahrqa manta tanni at-
mestâ kohka krusta apflehpta bij, un ta gohdiga Sofia tad
us to buhtu passahwejusi to tik dahrqu diamanta krustu
preeksch few' iswehletees, tad tomehr jums baddastalleem
un naudas-kahridgeem zilwekeem za ur ta testamenta spehku
buhtu wajjadsejis ar meeru palikt bes wiss kahdas suhdsi-
bas jeb isruunas. Capehz dohdeetees labbak meerâ.
Cas arri jums itt pareissi noteek, tadeht, ka jums ta dee-
wabihjischana pawissain truhkst. Juhsu atsallusi firds, prett
to nomirruschu gaspaschu no Linden un juhsu zeetsiridiba
prett weenu nabbagu, no tehwa un mahtes bes wissa pa-
liga atstahtu bahreniti, irr pee tam wainiga. Zit reises
juhs Sofias wehleschanu ne apsmehjat, sazzidami: ka winna
irr kohka-deewam pee astes peekehrusees? nu esseet juhs
par schahdu besdeewigu issmeeschana itt pilnigi un pee-
klaahjami apstrahpeti un tas laiks issmeeteem tapt, irr tag-
gad jums peesteidsees. Capehz es jums wehl reis falku: pa-
tukreet sawu suhdsibu mahjâs, ja ne gribbeet wairak par
gahnelkleem un apsmeecklu palikt preeksch wisseem zilwekeem.“
Zit dusmigi ka tee arr' bij, waidsjea teem tomehr winnam
paklausih un tohs za ur winnu runnatus wahrdus sawâs
firdis par pateesibu atsiht, un ta suhdseschana palikke nohst.

Bet Sofia, pirms ta ar sawu naudu us mahjahm
steidsehs, usnehme sawu zellu us pilss-basnizu, kurrâ win-
nas behrnischka luhgschana preeksch wairak kâ diwidesmits
gaddeem tik brihnischkigi, kâ pehz sawâ jumta-kambariti
tikke ißklausita. Winnna pateige wehl reis itt eekschkigi, tam
mihtam, labbam un ustizzigam Deewam, kusch tohs sa-
wejus, kas us Winnu no sirds zerredami pataujahs un
Winnam paklausa, eeksch behdahm ne astahj.

G a l s.

Peeeliffum s.

Swehtigas eepreczinafschanas dseefmas,
wisseem behduzeesdameem un nostuunmu-
scheem dahwatas.

Ta 46ta Dahwida dseesma,
zittabi pahrzelta.

Meld. Gohds Deewam ween ar pateltschan'

Deewos ween irr muhsu patwehrums
Un stiprums, katrä laikä.
Mehs effam Winna peederrums,
Tau schinni behdu twaikä;
Winsch muhs us sawahm rohkahm ness
Kad behdu-laiki mums jareds,
Muhs ihstens paligs buhdams.

Zadehf mehs ne isbbihkstamees:
Kaut arr' schi semm' pasustu.
Us Deewu mehs pataujamees,
Kaut arri wiß iskustu;
Kaut juhras-widdü nogrimtu
Lee falni, tatsch' mehs ne rimtu
Issauft: „Deewos par mums gahda.“

Tahs uppes un tee strautini,
Pehz zeetas semm' sahk tezzeht;
Lohs laukus puschkó feedini,
Ne buhs tad mums wehl zerreht:
Ka Deewos muhs saweem tautineem,
Mums Winna walstes mant'neekem,
Pehz behdahm, preekus sneegtu.

Winsch irraid muhsu mihtais tehwoß!
 Eeksch mums Winsch, mehs eeksch Winna.
 Winsch ussauz mums: „Ak klaus mans behrns!
 Leez tu to svehtà sinnà:
 Ne peemirst ko tew sohliju,
 Es agri tew' palihdseschu,
 Es tewis litschu wehrà.“

Ak! jakauz buhs teem paganeem,
 Kas tawu wahrd' ne klausaz;
 Buhs jawaid dascheem nohm'neekem:
 Kas dsihwo kà bes gausa.
 Kad tawa bals' muhs bahrgi fants,
 Kad walstis krittihüs, raddib's fants,
 Da semme iskust steigsees.

Kad — Winsch tas augstaïs Zebaots,
 Par paligu peestahsees —
 Winsch rahdisees muhs mihtojoht,
 No mums Winsch ne atrausees:
 Pee saweem svehteem liks mums nahkt,
 Eeksch sawu walssti dsihwoht sahkt,
 Ko Winsch preeksch muhs sataisijß.

Ta Kunga darbus apskattiht,
 Peenahkabs mums itt lohti.
 To meeru Winsch warr isahrdiht
 Un karrus beigt, saprohti:
 Winsch leek tahs bultas garram eet,
 Ko eenaid'neeki schaujz; us weet —
 Isnihzina ta warru.

Ak, mittejeeters grehkoht sahkt,
 Afsihseet Deewu effam!
 Ka Tam or dusmahn ne waig' nahkt
 Pee mums, kas mehs sché nessam:
 Lit auglus Deewa dusmibas,
 Eeksch grehkeem un nepilnibas;
 Netizzigs — muhs apkaunehs.

Mehs luhdsam tew Kungs Zebaot!
 Mum's palihdscht peestahjees
 Un parahdees muhs mihlojoh,
 No mum's Kungs ne atraujees;
 Leez mum's eeksch tawu walstli nahkt,
 Pee isredseteem dsihwoht sahkt —
 Kur lihgsmibas bes galla.

Tam Tehwam augstibā lai — gohds!
 Dehlam un svehtam garram,
 Lohp no mum's scheit, jau muhscham dohts,
 Zik spehjam mehs un warram!
 Kamehr mehs tawā walstibā,
 Notiksum un tur muhschibā,
 Tew muhsch'gu slawu teiksim.

M. J.

Wehs peederram tam Kungam.

Dseedama us sawu paschu wihsj.

Ta Kunga effam mehs! lai dsihwojam jeb mirstam,
 Tam peederram — kutsch preeksch mum's nomirris.
 Ta Kunga effam mehs! kad arri bedre birstam —
 Kas preeksch mum's mirdams, muhs eemantojis!

Ta Kunga effam mehs! lai Winnam ween peederram,
 Eik Winnam mees un dwehfsles svehtijam!
 Ar ihstu tizzibu lai stipri To apkerram —
 No ka mehs svehtu muhschib' zerrejam! —

Ta Kunga effam mehs! ta tumscha nahwes: ehna
 Muhs ne warr isbaidiht; jo skaidri spihd:
 Mum's Winna swaigsnite, ta ihsta Deewa jehra,
 Tas wahrdinsch: „Kristus“ eeksch mum's katru brihd!

Ta Kunga effam mehs! Winsch glghbs muhs un paglabbahs
 It nahwes stundā, itt ka ruhpigs tehwis! —
 Mehs drohschi noschkirsim, eeksch zerrivas jo labbas,
 Issaukdam: „Ta Kunga effam mehs!“ —

M. J.

C. 3066

Deo

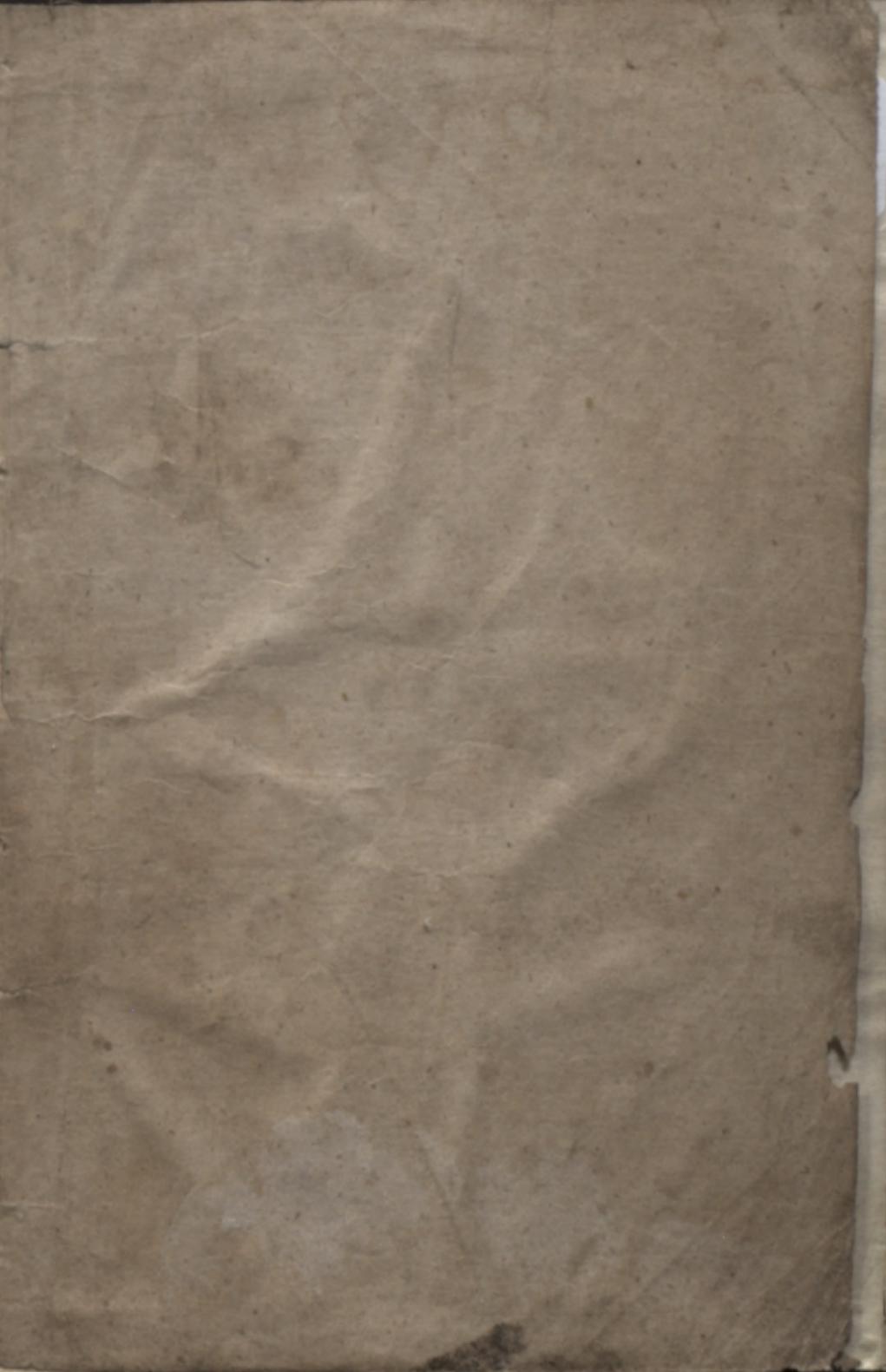
PP

Deo

Deo

Gl
Has aiseet ik slâ liaziba
Vlucht d' hoes namôseelpho
Tahos phoeen miest bet mispho
Sam ohtra wairs naa preepho
Exph krieffus waktim lwerfag
Bukos mafscham swetkigswitve
Wekno wiuw neisbeeleeho.

Amen.

L 3066

12
-10

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0310081355